

Tillægsgodkendelse af husdyrbruget beliggende på adressen Ånumvej 167, 6900 Skjern
7. oktober 2016

Returadresse
Land og Vand, Landbrug
Smed Sørensens Vej 1, 6950 Ringkøbing

Ringkøbing-Skjern Kommune

Sagsbehandler
Dorthe Juul
Direkte telefon
9974 1517
E-post
dorthe.juul@rksk.dk

Dato
7. oktober 2016
Sagsnummer
16-016881

Ulvedal A/S
v/ Henrik Vingborg Vesterbæk
Ånumvej 167
6900 Skjern

Tillæg nr. 1 til miljøgodkendelse af 8. september 2009

gældende for husdyrbruget på adressen
Ånumvej 167
6900 Skjern

Virksomhedens art:
Matrikel nr.:
Betegnelse:

Svineproduktion, IE-Brug
6a Borris Nørreland, Sdr. Borris m.fl
Husdyrbrug omfattet af § 12 stk. 3 i
Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af
husdyrbrug
Ringkøbing-Skjern Kommune
PB

Tilsynsmyndighed:
Kvalitetssikret af:

Stamblad:

Bedriftens ejer og driftsansvarlig	Ulvedal A/S v/ Henrik Vingborg Vesterbæk Kollund Byvej 30 7400 Herning	
Bedriftens adresse	Ånumvej 167 6900 Skjern	
Bedriftens miljøkonsulent	Heden og Fjorden Konsulent Helle Borum Fastnet telefon: 96296666 Mobil: 29679435 E-mail: hbo@hflc.dk	
Bedriftens matrikelnumre	6a	Borris Nørreland, Sdr. Borris
	6l	Borris Nørreland, Sdr. Borris
	5m	Borris Nørreland, Sdr. Borris
	4g	Borris Nørreland, Sdr. Borris
	20i	Borris Nørreland, Sdr. Borris
	2æ	Albæk, Skjern Jorder
	3h	Albæk, Skjern Jorder
	4l	Albæk, Skjern Jorder
Kommune	Ringkøbing-Skjern Kommune	
CVR-nr. / P-nr. / CHR-nr.	29527512 / 1012242901 / 22716	
Ejendomsnummer	7600026512	
Bedriftens betegnelse	Husdyrbrug omfattet af § 12, stk. 3 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug	
Ansøgning nr.	87527 version 2 downloadet den 10. august 2016 samt fiktiv skemanr. 87956 version 1 downloadet den 10. august 2016	

Oplysninger om husdyrbruget:

Dyrehold	Ansøgt i miljøgodkendelse af 8-9-2009		Ændret ved afgørelse af 23-5-2012		Ansøgt	
	Antal	DE	Antal	DE	Antal	DE
Søer med smågrise til 7,2 kg	2.000	465,12	1.600	363,64	1.900	407,69*
I alt		465,12		363,64		407,69*
Arealer	Ha		Ha		Ha	
Ejet/forpagtet udbringningsareal		910		-		0
Bygningsmæssige forhold	Kapacitet m ³	Areal (m ²)	Kapacitet m ³	Areal (m ²)	Kapacitet m ³	Areal (m ²)
Eksisterende stalde		5500		5500		5500
Eksisterende gyllebeholder 1988	1060		1060		1060	
Eksisterende gyllebeholder 1997	2000		2000		2000	
Eksisterende gyllebeholder 2003	3500		3500		3500	
Ny drægtighedsstald fra miljøgodkendelsen i 2009		5115		1300		1300
Ny farestald fra miljøgodkendelsen i 2009		2340		356		356
Ny poltestald/lade fra miljøgodkendelsen i 2009		2340		920		920
Ny gyllebeholder fra miljøgodkendelsen i 2009	2000		0		0	
I alt	8560	15295	6560	8076	6560	8076

*Poltene kommer først til ejendommen 4 – 5 uger efter løbning. Normmæssigt er poltene indeholdt i søerne. Det betyder, at der ikke er husdyrgødning fra 1900 årssøer – se beregning:

Jf. notat fra Skov- og Naturstyrelsen senest revideret 19.6.2014.

0,54 polt/årso

1.900 søer*0,54 = 1.026 polte

107 - 160 kg = tilvækst på 53 kg pr. polt

1.026 polte * 53 kg = 54.378 kg tilvækst i alt

2.254 kg tilvækst = 1 DE

54.378 kg/ 2.254 kg/DE = 24,13 DE

Det betyder, at med 1900 søer på ejendommen hvor poltene først sættes ind ved ca. 160 kg, så mangler der gødning fra 24,13 DE. Denne gødning er på en anden ejendom, der har godkendelse til slagtesvin. Der er altså tale om en reel udvidelse på 44,05 DE.

Ændring til eksisterende miljøgodkendelse af 8. september 2009

I forbindelse med kommunens afgørelse af 23. maj 2012 sker følgende projektændringer:

1. Der opføres ikke et separationsanlæg på ejendommen. Gyllen fra produktionen ønskes afsat til aftalearealer.
2. Der opføres ikke en ny gyllebeholder på ejendommen.
3. Den nye drægtighedsstald på 5115 m² opføres ikke
4. Den nye poltestald opføres kun delvist og indenfor rammerne af det miljøgodkendte byggefelt med 920m².
5. Den nye farestald opføres kun delvist og indenfor rammerne af den miljøgodkendte byggefelt (der udvides med 15 m i forhold til det eksisterende).
6. Dyreholdets størrelse bliver med ændringen af projektet på 1600 søer med smågrise til 7,2 kg.

I forbindelse med dette tillæg 1 søges der om følgende:

1. Udvidelse af dyreholdet til 1.900 stk. årssøer med smågrise til 7,2 kg, i alt svarende til 407,69 DE. Udvidelsen sker i eksisterende stalde.

Nedenstående tabel en oversigt over antallet af dyreenheder til udbringning på ejede/forpagtede, samt aftalearealer.

Fordelingen af husdyrgødning/dyreenheder

		Antal DE
Produceret gødning på	Ånumvej 167, 6900 Skjern	407,69
Til afsætning på	Mejlbyvej 6, 6900 Skjern	407,69

Staldanlæg med dyr, ansøgt drift

Kategori	Staldsystem	Antal årssdyr	Antal DE	Indgangs vægt (kg)	Udgangs vægt (kg)	Antal stipladser	Foderkorrektion
Eksisterende drægtighedsstald – stald 3+4+10							
Årsso	Løsgående, delvis spaltegulv	535	78,32	-	-	418	137,6 g råprotein/FE 5,14 g fosfor/FE 1425 FE/årsso
Eksisterende fare- og drægtighedsstald – stald 8+11+12							
Årsso	Løsgående, delvis spaltegulv	637	93,25	-	-	498	137,6 g råprotein/FE 5,14 g fosfor/FE 1425 FE/årsso
Årsso	Kassestier, delvis spaltegulv	1606	109,5	-	-	350	137,6 g råprotein/FE 5,14 g fosfor/FE 1425 FE/årsso
Eksisterende farestald – stald 20							
Årsso	Kassestier, delvis spaltegulv	294	20,05	-	-	64	137,6 g råprotein/FE 5,14 g fosfor/FE 1425 FE/årsso
Eksisterende drægtighedsstald – stald 21							
Årsso	Løsgående, delvis spaltegulv	728	106,57	-	-	570	137,6 g råprotein/FE 5,14 g fosfor/FE

Tillægsgodkendelse af husdyrbruget beliggende på adressen Ånumvej 167, 6900 Skjern
7. oktober 2016

							1425 FE/årso
I alt		-	407,69	-	-	-	-

Indholdsfortegnelse

Stamblad:.....	2
Oplysninger om husdyrbruget:.....	3
Ændring til eksisterende miljøgodkendelse af 8. september 2009	4
Fordelingen af husdyrgødning/dyreenheder	4
Staldanlæg med dyr, ansøgt drift	5
1. Meddelelse af tillæg	9
Baggrund og kort resumé	9
Afgørelsen	9
2. Vilkår for tillægsgodkendelsen	11
Generelt	11
Uheld og risici.....	11
Årsproduktion.....	11
Foder	11
Bedst tilgængelige teknik / Renere teknologi	12
Ophør.....	13
3. Formalia	14
Lovgrundlag	14
Høring og offentliggørelse	14
Klagevejledning	14
Udnyttelse	15
Bilag 1: Miljøredegørelsen	17
1.1 Projektets omfang	17
1.2 Ikke teknisk resumé	17
1.3 Oplysninger om staldanlæg og besætning	18
1.4 Oplysninger omkring anlægget og ejendommen	20
1.5 Oplysninger om opbevaringsanlæg	22
1.6 Beregninger på anlæg.....	24
1.7 Oplysninger om gødning.....	28
1.8 Opbevaringskapacitet	30
1.9 BAT (Bedst tilgængelige teknik)	31
Bilag 2: Miljøvurderingen.....	36
Vurdering af husdyrbrugets anlæg.....	36
Lokalisering.....	36
Generelle afstandskrav	36
Beskyttelseslinjer.....	36

Placering i landskabet.....	36
Indretning	36
Dyrehold/Produktion.....	36
BAT-Bedste tilgængelige teknik.....	37
IE-husdyrbrug	39
Alternative løsninger.....	41
Ophør	41
Drift	41
Medicin, sprøjteudstyr, olie og brændstof	41
Håndtering og opbevaring af affald.....	41
Håndtering af unormale driftssituationer og uheld	42
Egenkontrol.....	42
Naboforhold	42
Lugt	42
Støj.....	43
Lys.....	43
Fluer og skadedyr	43
Støv	43
Transport	44
Ammoniakpåvirkning.....	44
Generel ammoniakreduktion.....	44
Ammoniak påvirkning af natur.....	45
Bilag IV-arter.....	49
Vurdering af husdyrbrugets arealer	50
Konklusion	50
Bilag 3. Oversigtskort anlæg	51
Bilag 4. Beredskabsplan	52
Bilag 5. Natur	60
Bilag 6. Kommentarer	61
Bilag 7. Indkommet bemærkninger.....	62

Copyright

Kortmateriale er gengivet af Ringkøbing-Skjern Kommune med tilladelse fra Kort- og matrikelstyrelsen.
Copyright Kort- og matrikelstyrelsen 1992 /KD.86.1033.

Luftfotos – Danmarks Digitale Ortofoto – er gengivet af Ringkøbing-Skjern Kommune med tilladelse fra Cowi. **DDO ©, Copyright COWI.**

1. Meddelelse af tillæg

Baggrund og kort resumé

Baggrund

Ringkøbing-Skjern Kommune modtog den 28. april 2016 iht. § 12 stk. 3 i Lov om miljøgodkendelse en ansøgning om tillæg til miljøgodkendelse dateret den 8. september 2009 beliggende på adressen Ånumvej 167, 6900 Skjern.

I dette tillæg søges der om en udvidelse af dyrehold fra 1.600 årssøer (smågrise til 7,2 kg) svarende til 363,64 DE til 1.900 søer med smågrise til 7,2 kg svarende til 407,69 DE.

Det skal dog bemærkes, at alle beregninger i ansøgningen er foretaget med 1.900 søer med smågrise til 7,2 kg svarende til 431,82 DE. Poltene kommer ikke på husdyrbruget før 5 – 6 uger efter løbning, svarende til 24,13 DE.

Der opføres intet byggeri i forbindelse med dette tillæg. Udvidelsen foretages i eksisterende stalde.

Kort resumé

Ansøgningen om tillæg til miljøgodkendelse omfatter en udvidelse af dyreholdet fra 1.600 stk. årssøer (smågrise til 7,2 kg) svarende til 363,64 DE til 1.900 stk. søer (smågrise til 7,2 kg) svarende til 407,69 DE. Udvidelsen af dyreholdet foretages i eksisterende stalde.

Alt husdyrgødningen afsættes til Mejlbyvej 6, 6900 Skjern.

Der anvendes følgende virkemidler til reducere udledninger af ammoniak og fosfor:

- Foderkorrektioner – 5,14 g fosfor /FE, 137,6 g protein/FE og 1425 FE/årssø

Afgørelsen

Ringkøbing-Skjern Kommune meddeler hermed tillæg til miljøgodkendelse dateret 8. september 2009 af husdyrbruget på ejendommen matr. nr. 6a Borris Nørreland, Sdr. Borris m.fl. beliggende på adressen Ånumvej 167, 6900 Skjern.

Afgørelsen meddeles i medfør af § 12 stk. 3 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug og på de angivne vilkår.

Tillægget omfatter en udvidelse i husdyrholdet fra 1.600 årssøer (smågrise til 7,2 kg) svarende til 363,64 DE til 1.900 søer (smågrise til 7,2 kg) svarende til 407,69 DE.

Afgørelse om tillægsgodkendelse sker på baggrund af ansøgning skema nr. 87527, version 2, downloadet den 10. august 2016.

Afgørelsen om tillægsgodkendelse af husdyrbruget Ånumvej 167, 6900 Skjern meddeles på baggrund af, at Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet, uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til naboer, landskab, natur og miljø.

Tillægsgodkendelse af husdyrbruget beliggende på adressen Ånumvej 167, 6900 Skjern
7. oktober 2016

Husdyrbruget skal indrettes og drives som beskrevet i ansøgningen, samt supplerende oplysninger, indkommet til Ringkøbing-Skjern Kommune i forbindelse med sagsbehandlingen, med mindre vilkårene i miljøgodkendelsen dateret 8. september 2009 og dette tillæg samt generel lovgivning, stiller skærpede krav.

Følgende vilkår fra den oprindelige miljøgodkendelse dateret 8. september 2009 falder bort/erstattes af nye vilkår i tillægget:

Vilkår 1 – 2 vedr. Generelt
Vilkår 6 - 8 vedr. Uheld og risici
Vilkår 9 – 10 vedr. Årsproduktion
Vilkår 11 – 12 vedr. Foder
Vilkår 20 – 25 vedr. Ny Gyllebeholder (er ikke opført)
Vilkår 27 – 30 vedr. Separationsanlæg (er ikke anvendt)
Vilkår 50 – 56 vedr. Udbringningsarealer

Der gøres hermed opmærksom på, at tillægsgodkendelsen ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse, eller dispensation efter anden lovgivning, herunder Museumsloven. Eventuelt byggeri må først påbegyndes, når der ligger en særskilt tilladelse til igangsættelse af byggeriet.

Forholdet til museumsloven

Der gøres opmærksom på, at sten og jorddiger, der er omfattet af bestemmelserne i Museumsloven §29a, ikke må beskadiges eller sløjfes uden dispensation fra Ringkøbing-Skjern Kommune.

Der foreligger særlige regler for jordbearbejdning omkring gravhøje bl.a. må der ikke foretages jordbehandling, gødes eller plantes (herunder også juletræer og lignende) inden for en afstand af 2 meter fra højens yderste kant jf. §29 f i museumsloven.

Information om diger og gravhøje kan findes på www.miljoportal.dk.

Vi anmoder om, at Ringkøbing-Skjern Kommune bliver orienteret, såfremt der sker ændringer i ejerforhold eller af driftsansvarlig.

2. Vilkår for tillægsgodkendelsen

Konkrete bestemmelser i lovgivningen, som er generelt gældende for landbrug, er som hovedregel, ikke nævnt i denne tillægsgodkendelse. Tillægget meddeles på de nedenstående vilkår.

Generelt

- 1) Husdyrbruget skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningen og med de eventuelle ændringer, der fremgår af tillægget.
- 2) Ved manglende overholdelse af tillæggets vilkår, skal den driftsansvarlige straks træffe de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at vilkårene igen overholdes og underrette Ringkøbing-Skjern Kommune.

Uheld og risici

- 3) Stoffer og produkter, som er mærket med akut toksicitet eller fare for vandmiljøet, må ikke uden forudgående tilladelse fra Ringkøbing-Skjern Kommune anvendes i større mængder end det fremgår af vejledningen til de pågældende produkter eller til formål der ikke er normale på et husdyrbrug.
- 4) Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til at anmelde dette til tilsynsmyndigheden, Ringkøbing-Skjern Kommune den først kommende hverdag. Er der behov for øjeblikkelig indsats ringes 112. Senest 14 dage efter driftsuheld skal driftsansvarlig fremsende en skriftlig orientering, der beskriver uheldets omfang og indsatsen mod miljømæssige skader, samt beskriver forebyggende foranstaltninger, der begrænser risiko for nye uheld.
- 5) Ejendommens beredskabsplan/driftsforskrift skal til en hver tid være ajourført.

Årsproduktion

- 6) Den godkendte husdyrproduktion skal være jævnt fordelt over året.
- 7) Tillægget omfatter et dyrehold bestående af 1.900 stk. årssøer med smågrise til 7,2 kg, i alt svarende til 407,69 DE.

Note:

I tilfælde af kommende ændringer af dyreenhedsdefinitionerne skal det påpeges, at der ved fortolkning af en afgørelse skal anvendes den dyreenhedsdefinition, der var gældende på det tidspunkt, hvor godkendelsen blev givet. Naturlige produktionsudsving er tilladt inden for de maksimale 407,69 DE.

Foder

- 8) Den totale mængde N ab dyr pr. år beregnet som $\text{Kg N ab dyr pr. år} \times \text{antallet af årssøer}$ skal være mindre end 44.954 kg N pr. år.

"Kg N ab dyr pr. årssø" beregnes ud fra følgende ligning for korrektion af kvælstof jf. gældende normtal for husdyrgødning:

$$(((\text{FEso pr. årssø} \times \text{gram råprotein pr. FEso})/6250) - 1,98 - (\text{antal fravænnede pr. årssø} \times \text{fravænningsvægt} \times 0,0257)).$$

Ovenstående er beregnet ud fra forudsætningerne i nedenstående tabel. De enkelte forudsætninger er ikke bindende, men vilkårs ligningen skal samlet set overholdes.

Faktor	Værdi
Antal søer	1900
Antal fravænnede grise	31
Fravænningsvægt, kg	7,2
FEso pr. årssø	1425
Gram råprotein pr. FEso	137,6
Kg N ab dyr pr. årssø	23,66

- 9) Den totale mængde P ab dyr pr. år beregnet som Kg P ab dyr pr. årssø x antal årssøer skal være mindre end 10.314 kg P pr. år.

"Kg P ab dyr pr. årssø" beregnes ud fra følgende ligning for korrektion af fosfor jf. gældende normtal for husdyrgødning:

$$P \text{ ab dyr pr. årssø} = (((\text{FE pr. årssø} \times \text{gram fosfor pr. FE})/1000) - 0,58 - (\text{antal fravænnede grise pr. årssø} \times \text{fravænningsvægt} \times 0,006 \text{ kg P pr. kg tilvækst})).$$

Ovenstående er beregnet ud fra forudsætningerne i nedenstående tabel. De enkelte forudsætninger er ikke bindende, men vilkårs ligningen skal samlet set overholdes.

Faktor	Værdi
Antal søer	1900
Antal fravænnede grise	31
Fravænningsvægt, kg	7,2
FEso pr. årssø	1425
Gram fosfor pr. FEso	5,14
Kg P ab dyr pr. årssø	5,41

- 10) Samtlige af husdyrbrugets søer skal leve op til ovennævnte krav til fodring. Dokumentation for indholdet af N og P ab dyr pr år skal mindst dække en sammenhængende periode på 12 mdr. i perioden 15. september til 15. februar det efterfølgende år. Dokumentationen kan være i form af effektivitetskontrol og logbog over de anvendte foderblandinger.

Bedst tilgængelige teknik / Renere teknologi

- 11) Der skal anvendes fasefodring på ejendommen. Anvendelse af fasefodring skal kunne dokumenteres ved tilsyn i form af ajourførte foderplaner.

Ophør

- 12) Senest 4 uger efter driftsophør af IE-husdyrbruget skal dette anmeldes til Ringkøbing-Skjern Kommune med et oplæg til vurdering efter §38 k, stk.1, i lov om forurenede jord. Vurderingen skal indeholde en risikovurdering for menneskers sundhed og miljøet. Viser risikovurderingen, at det ikke kan afvises, at forureningen udgør en væsentlig risiko for menneskers sundhed eller miljøet, skal vurderingen tillige indeholde et oplæg til foranstaltninger, der sikrer, at forureningen ikke udgør en sådan risiko.
- 13) Kommunen kan kræve, at tiloversblevne bygninger, gyllebeholdere m.v. skal nedrives, såfremt de ikke efterfølgende, skal anvendes til andet formål og såfremt de ved syn og skøn, vurderes misligholdt.

Efter landzonebestemmelserne jf. planlovens §§ 37 og 38 kan overflødige driftsbygninger tages i brug til en række formål, uden egentlig kommunal godkendelse. Altså alene efter anmeldelse.

3. Formalia

Lovgrundlag

Tillægget er givet på nedenstående lovgrundlag fra Miljøministeriet (inklusive eventuelle ændringer til den anførte lovgivning, der gælder på godkendelsestidspunktet).

Der gøres opmærksom på, at ansøger selv har ansvar for at indhente nødvendige godkendelser/tilladelser i henhold til anden lovgivning.

- Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, nr. 442 af 13. maj 2016 (Husdyrloven).
- Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 44 af 11. januar 2016 (Husdyrbekendtgørelsen).
- Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. nr. 1318 af 26. november 2015 (Husdyrgødningsbekendtgørelsen).
- Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse, nr. 1578 af 8. december 2015 (Naturbeskyttelsesloven).
- Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter nr. 926 af 27. juni 2016.
- Bekendtgørelse om affald, nr. 1309 af 18. december 2012 (Affaldsbekendtgørelsen).
- Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines nr. 1611 af 10. december 2015 (Olietankbekendtgørelsen).

Høring og offentliggørelse

Udkastet til tillægget har været i 3 ugers høring hos ansøger, konsulent og naboer fra 2. september 2016 til 23. september 2016, hvor der er indkommet bemærkninger til det ansøgte. Bemærkningerne omhandler primært skovområdet beliggende syd for anlægget. De indkomne bemærkninger kan ses i bilag 7.

De indkomne bemærkninger har ikke givet anledning til ændringer i tillægsgodkendelsen.

Afgørelse om tillægsgodkendelse vil blive offentliggjort den 7. oktober 2016 på Ringkøbing-Skjern Kommunes hjemmeside på www.rksk.dk/om-kommunen/annoncering/landbrug.

Klagevejledning

I henhold til Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug kapitel 7, kan der klages over tillægget af ansøgeren, Miljøministeriet, samt enhver, der må antages, at have en individuel væsentlig interesse i sagens udfald. Der kan desuden klages af de myndigheder og organisationer, der angivet i lovens § 85-87.

Ved klage kan Natur- og Miljøklagenævnet bestemme, at klagen har opsættende virkning på udnyttelsen. Udnyttelse af tillægget til miljøgodkendelsen i klageperioden og imens eventuel klage behandles sker på eget ansvar.

Ansøgeren vil få besked, hvis der klages over afgørelsen.

Når du klager, skal du betale et gebyr på kr. 500. Klagegebyret tilbagebetales, hvis du får helt, eller delvis medhold i din klage, hvis den påklagede afgørelse ændres, eller ophæves, eller klagen afvises som følge af overskredet frist, manglende klageberettigelse, eller fordi klagen ikke er omfattet af klagenævnets kompetence.

Ønskes afgørelsen prøvet ved domstolene, skal søgsmål ifølge § 90 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug være anlagt inden 6 måneder efter, at sagen er offentliggjort.

Klagefristen er 4 uger og regnes fra datoen for offentliggørelsen. Klagen skal være modtaget og registreret senest den 4. november 2016.

Indsendelse af klage

Det er obligatorisk for klager at bruge Natur- og Miljøklagenævnets digitale klageportal, med mindre du har fået en tilladelse fra Natur- og Miljøklagenævnet, der fritager dig for at anvende den digitale klageportal. I nedenstående tekst kan du se, hvordan du skal bruge den digitale klageportal.

Digital Klageportal

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Natur- og Miljøklagenævnet. Du klager via Klageportalen. Du kan finde et link på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Du betaler klagegebyret med betalingskort i Klageportalen.

Anmodning om fritagelse for indsendelse via klageportal

Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der ikke er indsendt via Klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende din klage og en begrundet anmodning til Ringkøbing-Skjern Kommune, Smed Sørensen Vej 1, 6950 Ringkøbing. Ringkøbing-Skjern Kommune videresender herefter anmodningen til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Hjælp til klage

Natur- og Miljøklagenævnet stiller i et vist omfang en supportfunktion til rådighed ved oprettelse af en klage. Supportfunktionen kan kontaktes pr. tlf.: 7254 1101 eller på mail: nmkn@nmkn.dk. De kan kontaktes på følgende tidspunkter: man.-tors. 10.00-15.00, fre. 10.00-14.00.

Udnyttelse

Hvis tillægget ikke har været helt, eller delvis udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af tillægget, som ikke har været udnyttet i de seneste 3 år.

Med dette tillæg følger 8 års retsbeskyttelse.

Da husdyrbruget er et IE-husdyrbrug skal godkendelsen uanset ovenstående tages op til revurdering, hvis der offentliggøres en BAT-konklusion, der vedrører den væsentligste af husdyrbrugets aktiviteter. Revurderingen skal tilrettelægges, så husdyrbruget kan overholde de på baggrund af BAT-konklusionen ajourførte vilkår senest fire år efter offentliggørelsen af BAT-konklusionen i EU-tidende.

Husdyrbrugets miljøgodkendelse skal, jf. § 40 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Den første revurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år. Første revurdering vil derfor blive påbegyndt i 2024.

På vegne af Teknik- og Miljøudvalget

Ivan Thesbjerg
Fagleder
Land og Vand, Landbrug
Ringkøbing-Skjern Kommune

Dorthe Juul
Miljømedarbejder
Land og Vand, Landbrug
Ringkøbing-Skjern Kommune

Kopi af udkast til tillæg til miljøgodkendelse er sendt til:

Ansøger:

- Ulvedal A/S v/ Henrik Vingborg Vesterbæk, Ånumvej 167, 6900 Skjern

Konsulent:

- Heden og Fjorden, konsulent Helle Borum, e-mail: hbo@hflc.dk

Ejere og beboere af nærmeste ejendomme:

- Toftgårdvej 1, 6900 Skjern
- Toftgårdvej 2, 6900 Skjern
- Toftgårdvej 3, 6900 Skjern
- Ånumvej 165, 6900 Skjern
- Ånumvej 166, 6900 Skjern
- Grønningen 18, 6900 Skjern

Kopi af tillægget er sendt til:

- Heden og Fjorden, konsulent Helle Borum, e-mail: hbo@hflc.dk
- Ringkøbing-Skjern museum, Arkæologisk Afdeling v/Torben Egebjerg, e-mail: post@arkvest.dk
- Det økologiske Råd, 2200 København N, e-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, e-mail: natur@dof.dk, ringkoebing-skjern@dof.dk
- Sundhedsstyrelsen, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg, e-mail: senord@sst.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup, e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Danmarks Naturfredningsforenings Lokalkomité for Ringkøbing-Skjern Kommune, e-mail: dnringkoebing-skjern-sager@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten, e-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Sportfiskerforbund, e-mail: lbt@sportsfiskerforbundet.dk
- Friluftsrådet Midt-Vest, e-mail: midtvestjylland@friluftsradet.dk

Bilag 1: Miljøredegørelsen

Oplysninger om husdyrbrugets indretning og drift stammer fra ansøgningen om tillæg til miljøgodkendelse, samt fra supplerende oplysninger, indhentet efter modtagelsen af ansøgningen.

Der er, ifølge ansøgningen, anvendt skema nr. 87527, version 2, downloadet den 10. august 2016.

1.1 Projektets omfang

Tidligere godkendelser

Miljøgodkendelse fra 8. september 2009. Afgørelse om ændring af miljøgodkendelse af 23. maj 2012.

1.2 Ikke teknisk resumé

Den ansøges om 1900 årssøer på ejendommen. Da poltene ikke er på ejendommen før 4-5 uger efter løbning, er der plads til de flere søer.

Poltene er indeholdt i søerne normmæssigt, så det betyder, at der ikke er husdyrgødning fra 1900 årssøer. Se beregning nedenfor:

Jf. notat fra Skov- og Naturstyrelsen.

0,54 polt/årssø

1900 søer x 0,54 = 1026 polte

107 - 160 kg = tilvækst på 53 kg pr polt

1026 polte x 53 kg = 54.378 kg tilvækst ialt.

2254 kg tilvækst = 1 DE

54.378 kg / 2254 kg/DE = 24,13 DE

Det betyder, at med 1900 søer på ejendommen hvor poltene først sættes ind ved ca. 160 kg mangler der gødning fra 24,13 DE.

Denne gødning befinder sig på en anden ejendom, der har godkendelse til slagtesvin.

Der er altså tale om en reel udvidelse på 44,05 DE.

Der skal da afsættes husdyrgødning fra 431,81 DE - 24,13 DE = 407,68 DE til arealgodkendelsen (Laurids Erik Andersen, Mejlbyvej 6, 6900 Skjern).

Der er indsendt fiktiv skema 87.956, hvor den kumulative ammoniakdeposition er beregnet tilbage fra 2007.

1.3 Oplysninger om staldanlæg og besætning

Stald anlæg med dyr, Nudrift

Kategori	Staldsystem	Antal årstyr	Antal DE	Indgangs vægt (kg)	Udgangs vægt (kg)	Antal sti-pladser	Foder-korrektion
Eksisterende drægtighedsstald – stald 3+4+10							
Årsso	Løsgående, delvis spaltegulv	526	83,68	-	-	390	type 2
Eksisterende fare- og drægtighedsstald – stald 8+11+12							
Årsso	Løsgående, delvis spaltegulv	619	98,48	-	-	464	type 2
Årsso	Kassestier, delvis spaltegulv	1344	91,64	-	-	350	type 2
Eksisterende farestald – stald 20							
Årsso	Kassestier, delvis spaltegulv	256	17,45	-	-	64	type 2
Eksisterende drægtighedsstald – stald 21							
Årsso	Løsgående, delvis spaltegulv	455	72,39	-	-	450	type 2
I alt		-	363,64	-	-	-	-

Staldanlæg med dyr, Ansøgt drift

Kategori	Staldsystem	Antal årssdyr	Antal DE	Indgangs vægt (kg)	Udgangs vægt (kg)	Antal stipladser	Foderkorrektion
Eksisterende drægtighedsstald – stald 3+4+10							
Årsso	Løsgående, delvis spaltegulv	535	78,32	-	-	418	137,6 g råprotein/FE 5,14 g fosfor/FE 1425 FE/årsso
Eksisterende fare- og drægtighedsstald – stald 8+11+12							
Årsso	Løsgående, delvis spaltegulv	637	93,25	-	-	498	137,6 g råprotein/FE 5,14 g fosfor/FE 1425 FE/årsso
Årsso	Kassestier, delvis spaltegulv	1606	109,5	-	-	350	137,6 g råprotein/FE 5,14 g fosfor/FE 1425 FE/årsso
Eksisterende farestald – stald 20							
Årsso	Kassestier, delvis spaltegulv	294	20,05	-	-	64	137,6 g råprotein/FE 5,14 g fosfor/FE 1425 FE/årsso
Eksisterende drægtighedsstald – stald 21							
Årsso	Løsgående, delvis spaltegulv	728	106,57	-	-	570	137,6 g råprotein/FE 5,14 g fosfor/FE 1425 FE/årsso

I alt	-	407,69	-	-	-	-
--------------	---	--------	---	---	---	---

1.4 Oplysninger omkring anlægget og ejendommen

Lokalisering, faste afstandskrav, landskab og planforhold

Der skal ikke bygges i forbindelse med tillægsansøgningen.
Se miljøgodkendelsen af 8-9-2009.

Energiforbrug på anlæg

Nuværende elforbrug (2016): ca. 406.00Kwh i staldene.
Fremtidigt forbrug forventes at ligge mellem 350.000 Kwh og 406.000 Kwh/år.

Energiteknologi på anlæg

Varmen til opvarmning af stalde og stuehus produceres ved hjælp af et halmfyr. Halmen produceres på egne marker.

Der er sensorer i staldene som sørger for kun at tænde lyset efter behov.

Ventilationsanlæggene er lavenergianlæg, som giver en besparelse på elforbruget.

Al ventilation er styret af et temperaturreguleret styringssystem, som sikrer, at ventilationen kører optimalt, både med hensyn til temperaturen i staldene og elforbruget.

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, anvendes der således BAT (delvis lavenergibelysning, eftersyn og rengøring af ventilatorer, temperaturstyring der sikrer temperaturkontrol og minimumsventilation i perioder, hvor der ikke er behov for ret stor ventilation).

Vandforbrug

Vandforbruget i nudrift (skønnet): 10.400 m³
fordelt på 9.856 m³ til drikkevand og 544 m³ til vask af stalde.

Vandforbruget i ansøgt (skønnet): 12.350 m³
fordelt på 11.704 m³ til drikkevand og 646 m³ til vask af stalde.

Vandteknologi på anlæg

Vandbesparelse opnås ved drikkenipler som sidder over fodertruget (integreret i foderautomaten) eller drikkekopper. Ved vask af stalde anvendes iblødsætningsanlæg, hvorefter staldene vaskes med højtryksrenser med koldt vand. Både iblødsætning og vask med højtryksrenser er vandbesparende.

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, anvendes der således BAT (brug af højtryksrenser, drikkenipler over trug). Vandforbruget måles ikke som sådant men tjekkes løbende (ca. en gang om måneden). Staldene kontrolleres dagligt og der udføres småreparationer med det samme eller tilkaldes service, hvis der er behov for det.

Management

BAT inden for management/godt landmandskab er i BREF (referencedokument for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion) defineret på en række områder. På bedriften er der taget følgende forholdsregler:

Udnyttelsen af næringsstoffer styres og kontrolleres via den årligt udarbejdede mark-/gødningsplan og gødningsregnskab.

Medarbejderne i staldene uddannes, så de derved kan yde den bedste og mest optimale arbejdsindsats på hver deres arbejdsområde.

Der er lavet beredskabsplan, så forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier og gylle, brand mv. er beskrevet.

Der foretages daglige tjek og løbende service på anlæggene efter behov.

På baggrund af ovenstående vurderes det, at ansøger bruger BAT indenfor management.

Rengøring og desinficering

Se miljøgodkendelsen af 8-9-2009.

Overbrusning i svinestalde

Se miljøgodkendelsen af 8-9-2009.

Der er overbrusning i alle staldafsnit, hvor det er et lovkrav, at der skal være det.

Støj, lys og restvand

Se miljøgodkendelsen af 8-9-2009.

Støv

Der er mindre støvgener ved daglig håndtering af foder, men det vurderes ikke at have en indvirkning på naboer pga afstanden og at al fodring foregår indendørs i et lukket system. Herudover vil der være støv ved høst og ved færdsel med lastbiler og maskiner. Der var støvproblemer i forhold til Ånumvej 165 ved sidste miljøgodkendelse, men problemet blev løst ved, at vejen forbi ejendommen blev asfalteret.

Da baneoverkørslen i nærmeste fremtid lukkes, vil al transport foregå fra Adelvej, og der vil ikke længere forekomme transporter fra Ånumvej. Der er allerede i dag et meget begrænset antal transporter til ejendommen fra Ånumvej. Langt de fleste kommer allerede ned forbi Adelvej 6.

Der henvises til god landmandspraksis for at begrænse støvgener.

Fluer og skadedyr

Se miljøgodkendelsen af 8-9-2009.

Transport

Se miljøgodkendelsen af 8-9-2009.

Da baneoverkørslen i nærmeste fremtid lukkes, vil al transport foregå fra Adelvej, og der vil ikke længere forekomme transporter fra Ånumvej. Der er allerede i dag et meget begrænset antal transporter til ejendommen fra Ånumvej. Langt de fleste kommer allerede ned forbi Adelvej 6.

Der henvises til god landmandspraksis for at begrænse støvgener.

Transporter

Smågrise fra ejendommen 1-2/uge

Levering af polte til ejendommen 1/14.dag
Døde dyr* (Adelvej 6) 3/uge
Indkøbt foder 1/uge
Gylletransport (25 m³ vogn) 470/år
Dieselolie/fyringsolie 1/mdr.
Dyrlæge 12/år
Brændbart affald 1/mdr.

*Døde dyr samles på Adelvej 6 (afhentningsplads ved Debelmosevej).

Udover ovennævnte vil der være transport i forbindelse med markarbejdet. Dette forventes dog ikke at være til gene, pga. den begrænsede tidsperiode og det begrænsede omfang. Det er maskinstation der står for gyllekørsel og markdriften.

Affald og kemikalier

Se miljøgodkendelsen af 8-9-2009.

Al markdrift er udlejet til Laurids Erik Andersen. Der opbevares derfor ikke pesticider på ejendommen.

Døde dyr

Døde dyr opbevares i containere eller overdækkes med presning og afhentes af destruktionsanstalten DAKA efter behov. De døde dyr fragtes til Adelvej 6 (ad privat vej), hvor der er fælles opsamlingsplads for de 2 ejendomme.

Risici og egenkontrol

Se miljøgodkendelsen af 8-9-2009.

1.5 Oplysninger om opbevaringsanlæg

Oversigt over opbevaringslagre

Navn på opbevaringslager	Beskrivelse af opbevaringslager
Gylletank 1060 m ³	Gylletanken er fra 1988. Der har været gennemført 2 x 10 års beholderkontrol. Tanken er opført i elementer med søsten.
Gylletank 2000 m ³	Gylletanken er opført i 1997, og der er gennemført 1 x 10 års beholderkontrol på tanken. Gylletanken er opført i lysebrune søsten.
3500 m ³ gylletank (Stovstrup)	Gylletanken er opført i 2003. Materiale: elementer med søsten. Tanken er tilmeldt ordningen om 10 års beholderkontrol.

Tillægsgodkendelse af husdyrbruget beliggende på adressen Ånumvej 167, 6900 Skjern
7. oktober 2016

Detaljer om opbevaringslagre

Navn på opbevaringslager	Nyt/eksisterende opbevaringslager	Drifttype	Lagertype	Dimension	Kapacitet [ton]
Gylletank 1060 m3	Eksisterende	Nudrift	Flydende husdyrgødningslager	Højde: 4 m; diameter: 18,67 m	1.060,0
		Ansøgt drift	Flydende husdyrgødningslager	Højde: 4 m; diameter: 18,67 m	1.060,0
Gylletank 2000 m3	Eksisterende	Nudrift	Flydende husdyrgødningslager	Højde: 4 m; diameter: 25,23 m	2.000,0
		Ansøgt drift	Flydende husdyrgødningslager	Højde: 4 m; diameter: 25,23 m	2.000,0
3500 m3 gylletank (Stovstrup)	Eksisterende	Nudrift	Flydende husdyrgødningslager	Højde: 4 m; diameter: 33,4 m	3.500,0
		Ansøgt drift	Flydende husdyrgødningslager	Højde: 4 m; diameter: 33,4 m	3.500,0
Sum		Nudrift			6.560,0
		Ansøgt drift			6.560,0

Detaljer om flydende lager

Navn på opbevaringslager	Drifttype	Lagerandel flydende i %	Virkemiddel
Gylletank 1060 m3	Nudrift	15,00	Fast overdækning (betonlåg, teltoverdækning eller tilsvarende)
	Ansøgt drift	11,00	Fast overdækning (betonlåg, teltoverdækning eller tilsvarende)
Gylletank 2000 m3	Nudrift	28,00	Fast overdækning (betonlåg, teltoverdækning eller tilsvarende)
	Ansøgt drift	21,00	Fast overdækning (betonlåg, teltoverdækning eller tilsvarende)
3500 m3 gylletank (Stovstrup)	Nudrift	49,00	Fast overdækning (betonlåg, teltoverdækning eller tilsvarende)
	Ansøgt drift	37,00	Fast overdækning (betonlåg, teltoverdækning eller tilsvarende)

1.6 Beregninger på anlæg

Ammoniaktab

Resultat af beregninger på generelt ammoniakreduktionskrav

Overstiger græsmarksafgrøder over 25 % af totalrationen for malkekøer inklusiv opdræt?	Nej
Er det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager opfyldt?	Ja
Eventuel yderligere reduktion nødvendig for at opfylde kravet	-370,77 kgN/år

Ammoniaktab i nudrift og ansøgt drift fordelt på staldsystemer og opbevaringslagre

	Ansøgt(kgN/år)
Ammoniaktab fra staldsystemer mv. ikke omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav:	0
Ammoniaktab fra staldafsnit og lagre omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav, men eksisterende uændret produktion:	3351,78
Ammoniaktab fra husdyrproduktion omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav (etableringer udvidelser, ændringer):	1363,09
Ammoniaktab fra lagre af flydende husdyrgødning:	240,88
Ammoniaktab fra lagre af fast husdyrgødning:	0,00

Resultat af beregning af den vejledende grænseværdi for ammoniaktab ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT)

Samlet faktisk ammoniaktab fra stald og lager i ansøgt drift (hele anlægget):	5172,20 kgN/år
Samlet vejledende ammoniaktab fra hele anlægget ved anvendelse af BAT:	5181,15 kgN/år

Er samlet vejledende ammoniaktab fra hele anlægget ved anvendelse af BAT overholdt?:	Ja
Difference mellem samlet faktisk ammoniaktab og samlet vejledende ammoniaktab ved anvendelse BAT:	-8,95 kgN/år

Resultat af beregninger af ammoniaktab på produktionsniveau

Staldnavn	Kode for staldsystem	Ammoniaktab fra reference staldsystem (kgN/år)	Ammoniaktab fra valgt staldsystem (kgN/år)	Effekt af valgt staldsystem (kgN/år)	Effekt af valgt staldsystem (%)	Effekt af miljøteknologi (kgN/år)	Effekt af foderoptimering m.m. (kgN/år)	Effekt af miljøtiltag lager (kgN/år)	Faktisk ammoniaktab fra stald og lager (kgN/år)
(3+4+10) Eksisterende drægtighedsstald	SvSo07	1322,51	1226,26	96,26	7,28%	0,00	-27,81	66,86	1187,21
		1345,14	1247,24	97,91	7,28%	0,00	422,18	33,69	791,37
(8+11+12) Eksisterende fare- og drægtighedsstald	SvSo07	1556,34	1443,07	113,28	7,28%	0,00	-32,73	78,68	1397,11
		1601,60	1485,03	116,57	7,28%	0,00	502,68	40,11	942,24
	SvSo09	1209,60	1125,82	83,78	6,93%	0,00	-25,56	75,86	1075,52
		1445,40	1345,29	100,11	6,93%	0,00	-753,48	102,48	1996,29
(20) Ny farestald	SvSo09	230,40	214,44	15,96	6,93%	0,00	-4,87	14,45	204,86
		264,60	246,27	18,33	6,93%	0,00	-137,94	18,76	365,45
(21) Ny drægtighedsstald	SvSo07	1144,00	1060,73	83,27	7,28%	0,00	-24,06	57,84	1026,96
		1830,40	1697,18	133,22	7,28%	0,00	574,49	45,84	1076,85
Sum	Nudrift	5462,85	5070,32	392,55		0,00	-115,03	293,69	4891,66
	Ansøgt	6487,14	6021,01	466,14		0,00	607,93	240,88	5172,20

Effekt af teknologier til begrænsning af ammoniakfordampning (miljøteknologi)

Staldnavn	Nudrift Ansøgt drift	Supplerende teknologi	Indtastet ammoniak effekt (%)	Driftstimer per år / Benzoesyre (gr)	Reduceret ammoniakfordampning (kgN/år)
(3+4+10) Eksisterende drægtighedsstald	Ingen data				
(8+11+12) Eksisterende fare- og drægtighedsstald	Ingen data				
(20) Ny farestald	Ingen data				
(21) Ny drægtighedsstald	Ingen data				

Beskrivelse af teknologier til begrænsning af ammoniakfordampning

Fodervilkår.
Teltoverdækninger gylletanke
Delvis spaltegulve.

Tillægsgodkendelse af husdyrbruget beliggende på adressen Ånumvej 167, 6900 Skjern
7. oktober 2016

Effekt af foderoptimering og antal fravænnede smågrise

Staldnavn	Kode for staldsystem	Nudrift Ansøgt drift	FE	Gram råprotein pr. FE	Gram P pr. FE	Antal fravænnede grise	Fravænnings- vægt	Effekt foderoptimering
(3+4+10) Eksisterende drægtighedsstald	SvSo07	Nudrift	1043,00	137,20	0,00	0,00	7,20	-27,81
		Ansøgt	855,00	137,60	5,14	31,00	7,20	422,18
(8+11+12) Eksisterende fare- og drægtighedsstald	SvSo07	Nudrift	1043,00	137,20	0,00	0,00	7,20	-32,73
		Ansøgt	855,00	137,60	5,14	31,00	7,20	502,68
	SvSo09	Nudrift	447,00	137,20	0,00	0,00	7,20	-25,56
		Ansøgt	570,00	137,60	5,14	31,00	7,20	-753,48
(20) Ny farestald	SvSo09	Nudrift	447,00	137,20	0,00	0,00	7,20	-4,87

Staldnavn	Kode for staldsystem	Nudrift Ansøgt drift	FE	Gram råprotein pr. FE	Gram P pr. FE	Antal fravænnede grise	Fravænnings- vægt	Effekt foderoptimering
		Ansøgt	570,00	137,60	5,14	31,00	7,20	-137,94
(21) Ny drægtighedsstald	SvSo07	Nudrift	1043,00	137,20	0,00	0,00	7,20	-24,06
		Ansøgt	855,00	137,60	5,14	31,00	7,20	574,49

Beskrivelse af foderoptimeringstiltag til begrænsning af ammoniakfordampning

Indput:

FE/årso: 1425 FE

Råprotein/FE: 137,2 g

Antal fravænnede grise/årso: 31

Fravænningsvægt: 7,2 kg

Type 2 korrektionsfaktoren =

$((1425 \text{ FE} \times 137,2 \text{ g}) / 6250) - 1,98 - (31 \times 7,2 \text{ kg} \times 0,0257 \text{ kg N pr. kg tilvækst}) / 24,8 = \mathbf{1,41}$

Søerne fodres med 2 blandinger (drægtigheds- og diegivningsblanding). Fasefodring vil sige, at der anvendes blandinger, der indholdsmæssigt svarer til grisens behov og ydelsesniveau og dækker behovene i den givne produktionsfase. Dette er med til at sikre et minimalt overskud af næringsstoffer, som ville kunne udskilles og ende i det omgivne miljø.

Effekt af teknologier til begrænsning af ammoniakfordampning fra lager (miljøteknologi og andel dybstrøelse direkte ud)

Lagernavn	Lager type	Nudrift Ansøgt drift	Tiltag	Indtastet emissions- effekt (%)	Andel af dybstrøelse direkte ud	Reduceret ammoniak- fordampning (kgN/år)
Gylletank 1060 m3	Flydende husdyrgødningslager	Nudrift	Overdækning fast	50,00%	0,00	48,00
	Flydende husdyrgødningslager	Ansøgt	Overdækning fast	50,00%	0,00	38,00
Gylletank 2000 m3	Flydende husdyrgødningslager	Nudrift	Overdækning fast	50,00%	0,00	89,00
	Flydende husdyrgødningslager	Ansøgt	Overdækning fast	50,00%	0,00	73,00
3500 m3 gylletank (Stovstrup)	Flydende husdyrgødningslager	Nudrift	Overdækning fast	50,00%	0,00	156,00
	Flydende husdyrgødningslager	Ansøgt	Overdækning fast	50,00%	0,00	129,00

Påvirkning af natur

Nøgletal emission

Samlet emission fra stald og lager: 4.955,75 kgN/år

Meremission fra stald og lager: 64,09 kgN/år

Tillægsgodkendelse af husdyrbruget beliggende på adressen Ånumvej 167, 6900 Skjern
7. oktober 2016

Oversigt over naturpunkter

Navn	Kategori	Opretter	Kumulationen	Ruhed natur	Merdeposition [kgN]	Totaldeposition [kgN]
Tidvis våd eng (habitatnatur)	1	Ansøger	En ejendom	Mk	0,0	0,1
Hængesæk (habitatnatur)	1	Ansøger	En ejendom	Mk	0,0	0,1
53 hede	3	Ansøger	En ejendom	Mk	0,0	0,4
53 eng	3	Ansøger	En ejendom	Mk	0,0	0,4
53 eng	3	Ansøger	En ejendom	Mk	0,0	1,1
Tør hede (habitatnatur)	1	Ansøger	Nul ejendomme	Bn	0,0	0,1

Lugt

Lugtgeneregning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (ansøgt)	Ukorrigeret geneafstand (nudrift)	Korrigeret geneafstand (ansøgt)	Korrigeret geneafstand (nudrift)	Vægtet gennemsnits afstand	Bortscreenet	Genekriterie overholdt
+ Ånumvej 165	0	FMK	158,37	150,59	158,37	150,59	436,74	Ja	Ja
+ Vestergade 24	0	NY	322,81	302,93	322,81	302,93	2.274,33	Ja	Ja
+ Borris Nørreland, Sdr. Borris	0	FMK	500,80	476,21	500,80	476,21	2.645,06	Ja	Ja

Lugtgeneregninger – detaljer om staldafsnit

Enkeltbolig: Ånumvej 165

Staldafsnit	Afstand [m]	Placering 300-60 grader	Bortscreenet for NY	Bortscreenet for FMK
(3+4+10) Eksisterende drægtighedsstald	368,66	Ja	Ja	Ja
(8+11+12) Eksisterende fare- og drægtighedsstald	425,60	Ja	Ja	Ja
(20) Ny farestald	460,06	Ja	Ja	Ja
(21) Ny drægtighedsstald	500,62	Ja	Ja	Ja

Tillægsgodkendelse af husdyrbruget beliggende på adressen Ånumvej 167, 6900 Skjern
7. oktober 2016

Samlet bebyggelse: Vestergade 24

Staldafsnit	Afstand [m]	Placering 300-60 grader	Bortscreenet for NY	Bortscreenet for FMK
(21) Ny drægtighedsstald	2.234,77	Nej	Ja	Ja
(8+11+12) Eksisterende fare- og drægtighedsstald	2.272,27	Nej	Ja	Ja
(20) Ny farestald	2.280,59	Nej	Ja	Ja
(3+4+10) Eksisterende drægtighedsstald	2.334,20	Nej	Ja	Ja

Byzone: Borris Nørreland, Sdr. Borris

Staldafsnit	Afstand [m]	Placering 300-60 grader	Bortscreenet for NY	Bortscreenet for FMK
(21) Ny drægtighedsstald	2.605,48	Nej	Ja	Ja
(8+11+12) Eksisterende fare- og drægtighedsstald	2.642,28	Nej	Ja	Ja
(20) Ny farestald	2.651,08	Nej	Ja	Ja
(3+4+10) Eksisterende drægtighedsstald	2.703,77	Nej	Ja	Ja

1.7 Oplysninger om gødning

Gødningsregnskab (Nudrift)

Produceret gødningsmængde

Anlæg	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Ingen adresse	Fjerkrægylle	0,00	0,00	70,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Svinegylle	35370,29	8478,59	75,00	0,00	363,63
Ingen adresse	Kvæggylle	0,00	0,00	70,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Minkgylle	0,00	0,00	70,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Dybstrøelse	0,00	0,00	45,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Fast gødning	0,00	0,00	65,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Ajle	0,00	0,00	65,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Afsat ved græsning	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Tilført gødningsmængde

Intet

Afsat gødningsmængde

Adresse	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Laurids Erik Andersen Mejlbyvej 6 6900 Skjern CVR:	Svinegylle	35370,29	8478,59	75,00	0,00	363,63

Total gødningsmængde

Gødningstype	KgN	KgP	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Ingen data				
Total	0	0	0	0

Harmonital

0 DE/ha

Gødningsregnskab (ansøgt)

Produceret gødningsmængde

Anlæg	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Ingen adresse	Fjerkrægylle	0,00	0,00	70,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Svinegylle	39857,38	10313,99	75,00	0,00	431,81
Ingen adresse	Kvæggylle	0,00	0,00	70,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Minkgylle	0,00	0,00	70,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Dybstrøelse	0,00	0,00	45,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Fast gødning	0,00	0,00	65,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Ajle	0,00	0,00	65,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Afsat ved græsning	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Tilført gødningsmængde

Intet

Afsat gødningsmængde

Adresse	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Laurids Erik Andersen Mejlbyvej 6 6900 Skjern CVR:	Svinegylle	39857,38	10313,99	75,00	0,00	431,81

Total gødningsmængde

Gødningstype	KgN	KgP	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Ingen data				
Total	0	0	0	0

Harmonital

0 DE/ha

1.8 Opbevaringskapacitet

I
Ulvedal og Vester Kjærgaard

Beregning af gylleopbevaringskapacitet "tilføj ejendom"

Gylle produceret på ejendommene	23522 m3
Vand tilledt fra befæstede arealer	0 m3
Vand tilledt fra vask af maskiner	0 m3
Vand tilledt fra andet	0 m3
I alt vand og gylle i gyllebeholdere	23522 m3

Behov for opbevaring ved krav til:

7 mdr opbevaringskapacitet	13721,2 m3
9 mdr opbevaringskapacitet	17641,5 m3

Gyllebeholdere

Adresse	Nudrift		Ansøgt	
	kapacitet	% i tanken	kapacitet	% i tanken
Adelvej 6	2028 m3	11	2028 m3	11
Adelvej 6	5000 m3	28	5000 m3	28
Ånumvej 167	1060 m3	6	1060 m3	6
Ånumvej 167	2000 m3	11	2000 m3	11
Gyllekanaler	2000 m3	11	2000 m3	11
Stoustrup	3500 m3	19	3500 m3	19
Debelmosevej 3 (lejet)	1100 m3	6	1100 m3	6
Ånumvej 158	1400 m3	8	1400 m3	8
	0 m3	0	0 m3	0
	0 m3	0	0 m3	0
Opbevaringskapacitet i alt	18088 m3	67	18088 m3	100

Opbevaringskapacitet i måneder 9,2

Gyllekanaler medregnet i opbevaringskapacitet

ja	nej
x	

Udfyldt af

Miljørådgiver Helle Borum

Dato

28. april 2016

1.9 BAT (Bedst tilgængelige teknik)

Management

Management

BAT inden for management/godt landmandskab er i BREF (referencedokument for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion) defineret på en række områder. På bedriften er der taget følgende forholdsregler:

Udnyttelsen af næringsstoffer styres og kontrolleres via den årligt udarbejdede mark-/gødningsplan og gødningsregnskab.

Medarbejderne i staldene uddannes, så de derved kan yde den bedste og mest optimale arbejdsindsats på hver deres arbejdsområde.

Der er lavet beredskabsplan, så forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier og gylle, brand mv. er beskrevet.

Der foretages daglige tjek og løbende service på anlæggene efter behov.

På baggrund af ovenstående vurderes det, at ansøger bruger BAT indenfor management.

Staldindretning

Der er delvis spaltegulv i farestierne jf. teknologibeskrivelse faresti med delvist spaltegulv (106.02-51) og delvis spaltegulv i løbe-/drægtighedsstaldene. Søerne er løsgående i drægtighedsstalden og står i bokse i løbeafdelingen.

Foder

I forbindelse med dette tillæg 1 anvendes følgende foderkorrektioner.

Ammoniak

Indput:

FE/årso: 1425 FE

Råprotein/FE: 137,6 g

Antal fravænnede grise/årso: 31

Fravænningsvægt: 7,2 kg

Type 2 korrektionsfaktoren =

$((1425 \text{ FE} \times 137,6 \text{ g}) / 6250) - 1,98 - (31 \times 7,2 \text{ kg} \times 0,0257 \text{ kg N pr. kg tilvækst}) / 24,8 = 0,954$

Fosfor

MST's vejledende emissionskrav på fosfor:

$431,81 \text{ DE} \times 23,9 \text{ kg P/DE} = 10.320,3 \text{ kg P/år ab lager}$

Udskillelsen jf. ansøgningen er på 10.314 kg P, så BAT er hermed overholdt.

Type 2 korrektion på fosfor:

$((1425 \text{ FEso} \times 5,14 \text{ g fosfor pr FEso}) / 1000) - 0,58 - (31 \times 7,2 \text{ kg} \times 0,006 \text{ kg fosfor pr kg tilvækst}) / 5,42 = 1 (0,997)$

Indput:

FE/årso: 1425 FE

Råprotein/FE: 137,2 g

Fosfor/FE: 5,14 g

Antal fravænnede grise/årso: 31

Fravænningsvægt: 7,2 kg

Tillægsgodkendelse af husdyrbruget beliggende på adressen Ånumvej 167, 6900 Skjern
7. oktober 2016

Effekt af foderoptimering og antal fravænnede smågrise

Staldnavn	Kode for staldsystem	Nudrift Ansøgt drift	FE	Gram råprotein pr. FE	Gram P pr. FE	Antal fravænnede grise	Fravænnings- vægt	Effekt foderoptimering
(3+4+10) Eksisterende drægtighedsstald	SvSo07	Nudrift	1043,00	137,20	0,00	0,00	7,20	-27,81
		Ansøgt	855,00	137,60	5,14	31,00	7,20	422,18
(8+11+12) Eksisterende fare- og drægtighedsstald	SvSo07	Nudrift	1043,00	137,20	0,00	0,00	7,20	-32,73
		Ansøgt	855,00	137,60	5,14	31,00	7,20	502,68
	SvSo09	Nudrift	447,00	137,20	0,00	0,00	7,20	-25,56
		Ansøgt	570,00	137,60	5,14	31,00	7,20	-753,48
(20) Ny farestald	SvSo09	Nudrift	447,00	137,20	0,00	0,00	7,20	-4,87

Staldnavn	Kode for staldsystem	Nudrift Ansøgt drift	FE	Gram råprotein pr. FE	Gram P pr. FE	Antal fravænnede grise	Fravænnings- vægt	Effekt foderoptimering
		Ansøgt	570,00	137,60	5,14	31,00	7,20	-137,94
(21) Ny drægtighedsstald	SvSo07	Nudrift	1043,00	137,20	0,00	0,00	7,20	-24,06
		Ansøgt	855,00	137,60	5,14	31,00	7,20	574,49

Forbrug af vand og energi

Vandforbrug på anlæg

Vandforbruget i nudrift (skønnet): 10.400 m³
fordelt på 9.856 m³ til drikkevand og 544 m³ til vask af stalde.

Vandforbruget i ansøgt (skønnet): 12.350 m³
fordelt på 11.704 m³ til drikkevand og 646 m³ til vask af stalde.

Vandteknologi på anlæg

Vandbesparelse opnås ved drikkepipler som sidder over fodertruget (integreret i foderautomaten) eller drikkekopper. Ved vask af stalde anvendes iblødsætningsanlæg, hvorefter staldene vaskes med højtryksrensere med koldt vand. Både iblødsætning og vask med højtryksrensere er vandbesparende. Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, anvendes der således BAT (brug af højtryksrensere, drikkepipler over trug). Vandforbruget måles ikke som sådant men tjekkes løbende (ca. en gang om måneden). Staldene kontrolleres dagligt og der udføres småreparationer med det samme eller tilkaldes service, hvis der er behov for det.

Energiforbrug på anlæg

Nuværende elforbrug (2016): ca. 406.00Kwh i staldene.
Fremtidigt forbrug forventes at ligge mellem 350.000 Kwh og 406.000 Kwh/år.

Energiteknologi på anlæg

Varmen til opvarmning af stalde og stuehus produceres ved hjælp af et halmfyr. Halmen produceres på egne marker.

Der er sensorer i staldene som sørger for kun at tænde lyset efter behov.

Ventilationsanlæggene er lavenergianlæg, som giver en besparelse på elforbruget.

Al ventilation er styret af et temperaturreguleret styringssystem, som sikrer, at ventilationen kører optimalt, både med hensyn til temperaturen i staldene og el-forbruget.

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, anvendes der således BAT (delvis lavenergibelysning, eftersyn og rengøring af ventilatorer, temperaturstyring der sikrer temperaturkontrol og minimumsventilation i perioder, hvor der ikke er behov for ret stor ventilation).

Opbevaring og behandling af husdyrgødning

Navn på opbevaringslager	Beskrivelse af bedste tilgængelige opbevaringsteknik
Gylletank 1060 m3	Da der er tale om: -en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger - lageret tømmes hvert år og inspiceres visuelt -beholderens bund og vægge er tætte -der ingen spjæld er, men alt overpumpes via neddykket rør -gyllen kun omrøres umiddelbart før tømning -beholderen er overdækket med telt (fast overdækning) og beholderen kontrolleres ved 10-års beholderkontrollen, vurderes det, at der er BAT med hensyn til gødningsopbevaring jf. referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF).
Gylletank 2000 m3	Da der er tale om: -en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger - lageret tømmes hvert år og inspiceres visuelt -beholderens bund og vægge er tætte -der ingen spjæld er, men alt overpumpes via neddykket rør -gyllen kun omrøres umiddelbart før tømning -beholderen er overdækket med telt (fast overdækning) og beholderen kontrolleres ved 10-års beholderkontrollen, vurderes det, at der er BAT med hensyn til gødningsopbevaring jf. referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF).
3500 m3 gylletank (Stovstrup)	Da der er tale om: -en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger -

Navn på opbevaringslager	Beskrivelse af bedste tilgængelige opbevaringsteknik
	lageret tømmes hvert år og inspiceres visuelt -beholderens bund og vægge er tætte -der ingen spjæld er, men alt overpumpes via neddykket rør -gyllen kun omrøres umiddelbart før tømning -beholderen er overdækket med telt (fast overdækning) og beholderen kontrolleres ved 10-års beholderkontrollen, vurderes det, at der er BAT med hensyn til gødningsopbevaring jf. referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF).

Udbringning af husdyrgødning

Der er ingen udbringningsarealer tilknyttet i forbindelse med dette tillæg.

Fravalg

Virkemiddel	Begrundelse for fravalg
Gyllekøling	Gyllekøling er fravalgt i de eksisterende stalde, da etablering af gyllekøling vil medføre, at alt inventar og gulv skal brydes op. Det er som nævnt i BAT-bladet om "Køling af gyllen i svinestalde", derfor ikke umiddelbart muligt, at der etableres gyllekøling i eksisterende stalde. Gyllekøling fravælges, da det ikke vil være muligt at anvende overskudsvarmen fra anlægget. Der er halmfyr på ejendommen og al opvarmning kommer derfra.

Tillægsgodkendelse af husdyrbruget beliggende på adressen Ånumvej 167, 6900 Skjern
7. oktober 2016

Biologisk luftvasker	<p>Biologisk rensning af ventilationsluft kan reducere emissionen af ammoniak og lugt fra svinestalde. Effekten er dog ikke dokumenteret i forbindelse med rensning af ventilationsluft fra sostalde, og det vides ikke, om man kan forvente samme reduktionsgrad, som der er fundet i forbindelse med rensning af ventilationsluft fra slagtesvinestalde.</p> <p>Danske undersøgelser har vist, at tilstopning af filtret forekommer mere eller mindre hyppigt. Tilstopning er kritisk, idet det påvirker renseseffektiviteten, energiforbruget og øger risikoen for driftsproblemer i stalden i form af blandt andet dårligt indeklima og forringet dyrevelfærd.</p> <p>Spærkonstruktionen på staldene er ikke udført, så den vil kunne bære luftrensere.</p> <p>Anlægget har ikke problemer med at overholde de ved lov fastsatte genegrænser til nabo, samlet bebyggelse eller byzone.</p> <p>Luftvaskeren er derfor fravalgt.</p>
Benzoesyre i foderet	<p>Benzoesyre anvendes som virkemiddel til reduktion af ammoniak. Benzoesyre anvendes alene til smågrise og slagtesvin, så det er ikke relevant i en sobesætning.</p>
Ændring af ventilationsafkast	<p>Ændring af ventilationsafkast foretages primært for at ændre på lugtudbredelsen omkring anlægget.</p> <p>Anlægget har ikke problemer med at overholde de ved lov fastsatte genegrænser til nabo, samlet bebyggelse eller byzone.</p>
Kemisk luftvasker	<p>Luftmodstanden gennem filteret og driften af vandpumper mv. medfører et øget energiforbrug afhængigt af luftrensere og mængden af luftrensning. Der er ikke foretaget afprøvninger af kemisk luftrensning med syre i forbindelse med sostalde i Danmark, hvorfor der ikke foreligger oplysninger om forbruget af energi eller vand til luftrensning ved denne staldtype. De økonomiske beregninger er derfor foretaget på baggrund af oplysninger fra leverandør.</p> <p>Spærkonstruktionen på staldene er ikke udført, så den vil kunne bære luftrensere.</p> <p>Den krævede ammoniakreduktion løses ved anvendelse af andre virkemidler.</p> <p>Luftvaskeren er derfor fravalgt.</p>

Tillægsgodkendelse af husdyrbruget beliggende på adressen Ånumvej 167, 6900 Skjern
7. oktober 2016

Gylleseparation	Anvendelse af separation udløses oftest af et ønske om at reducere harmoniareal til produktionen. Da det hidtil har vist sig muligt at afsætte gylle i området fravælges denne løsning. Der er ydermere ingen arealer i ansøgningen.
Gylleforsuring	Forsuring af svinegylle er beskrevet i teknologibeskrivelsen (Sl.St.02:v2.04-09). Syretilsætning er fravalgt, da der er usikkerhed om betonen i gyllekanalerne er af en styrke, der kan tåle syrepåvirkningen. Syretilsætning vil endvidere kræve væsentlige ombygninger af staldene, hvilket vil være alt for dyrt.
	Der er linespil i drægtighedsstaldene. Gylleforsuring kan ikke etableres i stalde med linespil. Det medfører at der ikke er tale om proportionalitet ved indførelse af denne teknologi på ejendommen, og teknologien kan derfor ikke betegnes som BAT på denne ejendom.

Bilag 2: Miljøvurderingen

Vurdering af husdyrbrugets anlæg

Ansøgningen om tillæg til miljøgodkendelsen omfatter en udvidelse af husdyrbrugets antal af søer fra 1.600 stk. årssøer (smågrise til 7,2kg) til 1.900 stk. årssøer (smågrise ti 7,2 kg). Udvidelsen af dyreholdet sker i eksisterende stalde på adressen Ånumvej 167, 6900 Skjern.

Lokalisering

Generelle afstandskrav

De lovpligtige afstandskrav i §§ 6 og 8 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug er ifølge ansøgningens oplysninger overholdt.

Afstandskravene i § 8 gælder udelukkende for etablering af stalde og lignende, samt gødningsopbevaringsanlæg. I forbindelse med dette tillæg udvides dyreholdet i eksisterende stalde og der opføres ingen nye bygninger.

Da de lovpligtige afstandskrav er overholdt, vurderes anlægget derfor, placeringsmæssigt, ikke at give væsentlige gener for omgivelserne eller væsentlig risiko for forurening.

Beskyttelseslinjer

I forbindelse med dette tillæg udvides dyreholdet i de eksisterende stalde. Husdyrbrugets anlæg ligger uden for beskyttelseslinjer for klitfredede arealer, strand, søer, åer, fortidsminder og kirker. Anlægget ligger endvidere uden for kystnærhedszone.

Nogle af de eksisterende bygninger ligger delvist inden for en skovbyggelinie.

Det er på baggrund af ovenstående Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at husdyrbrugets anlæg ikke er i modstrid med de hensyn, der skal tages i forhold til ovennævnte emner.

Placering i landskabet

Der opføres ikke nybyggeri i forbindelse med ændringen af dyreholdet. Husdyrbruget vil derfor fremstå uændret.

Indretning

Dyrehold/Produktion

Besætningssammensætningen, staldtype og årlig produktion i nudrift og ansøgt drift fremgår af tabellerne i bilag 1 fra side 17 i redegørelsen.

Der er stillet vilkår om, at antallet af dyreenheder som gennemsnit per år maksimalt må være 407,69 DE.

BAT-Bedste tilgængelige teknik

Forebyggelse og begrænsning af forurening på husdyrbrug skal først og fremmest ske ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik herunder renere teknologi, f.eks. mindre forurenende anlæg, processer og råvarer.

BAT fastlægges ud fra en overordnet vurdering af, hvad der er teknisk og økonomisk muligt for de forskellige husdyrbrancher. Det er altså ikke den enkelte landmands økonomi, som ligger til grund for kommunens vurdering.

Vurderingen af BAT i §11 og §12 miljøgodkendelser skal ske i forhold til følgende områder:

- Staldindretning
- Management
- Foder
- Forbrug af vand og energi
- Opbevaring og udbringning af husdyrgødning

Miljøstyrelsen har udarbejdet vejledende emissionsgrænseværdier (standard vilkår) for ammoniak for visse typer af eksisterende stalde og nye stalde.

Ringkøbing-Skjern Kommune tager ved fastlæggelsen af BAT-niveauet for husdyrbruget udgangspunkt i disse emissionsgrænseværdier. Fastlæggelsen af BAT-niveauet sker i samarbejde med landmandens konsulent.

Emissionsgrænseværdi for ammoniak

Ringkøbing-Skjern Kommune har, med udgangspunkt i Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier, beregnet et BAT emissionsniveau for bedriften på 5.181 kg NH₃.

Ammoniakemissionsniveauet ved det ansøgte projekt er 5.172 kg NH₃, i følge ansøgningen.

Det beregnede emissionsniveau for ammoniak er således overholdt.

Emissionsgrænseværdi for fosfor

Der er udarbejdet vejledende emissionsgrænseværdier for fosfor i svineproduktion.

Ringkøbing-Skjern Kommune har, med udgangspunkt i Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier, fastlagt et BAT-emissionsniveau for bedriften på 10.320 kg P/DE ab lager for søer.

Emissionsniveauet ved det ansøgte projekt er 10.314 kg P/DE ab lager, jf. ansøgningen. Det beregnede emissionsniveau for fosfor, jf. Miljøstyrelsens vejledende standardvilkår, er således overholdt.

Staldindretning

Udvidelsen af dyreholdet, i forbindelse med dette tillæg, foretages i eksisterende stalde. Der er tale om et lovligt eksisterende husdyrbrug, hvor det ikke er påkrævet, at staldanlægget ændres. Der er delvis spaltegulv i farestierne jf. teknologibeskrivelse faresti med delvist spaltegulv (106.02-51) og delvis spaltegulv i løbe-/drægtighedsstalene. Søerne er løsgående i drægtighedsstalden og står i bokse i løbeafdelingen.

Der er overbrusning i alle staldafsnit, hvor det er lovpligtig med overbrusning.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at det ansøgte projekt anvender staldteknikker, som er beskrevet i Miljøstyrelsens teknologiblade og som er BAT for husdyrbruget.

Management

Se redegørelse vedr. BAT management i bilag 1, afsnit 1.11 samt i miljøgodkendelsen fra 8. september 2009.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer således, at det ansøgte overholder niveauet for BAT m.h.t. management

Foder

Der anvendes en type 2 foderkorrektion på søerne for både protein og fosfor. I bilag 1, afsnit 1.11 har ansøger redegjort for BAT foder.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at det ansøgte overholder niveauet for BAT m.h.t. foder.

Forbrug af energi og vand

Se redegørelse vedr. BAT forbrug af energi og vand i bilag 1, afsnit 1.11 samt i miljøgodkendelsen fra 8. september 2009.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommune vurdering, at det ansøgte overholder niveauet for BAT m.h.t. energi og vand for den type bedrift.

Opbevaring og behandling af husdyrgødning

Se redegørelse vedr. BAT opbevaring og behandling af husdyrgødning i bilag 1, afsnit 1.11 samt i miljøgodkendelsen fra 8. september 2009.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommune vurdering, at det ansøgte overholder niveauet for BAT m.h.t. opbevaring af husdyrgødning.

Udbringning af husdyrgødning

Alt husdyrgødningen afsættes til Mejlbyvej 6, 6900 Skjern. Dette tillæg omfatter ingen udbringningsarealer.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at de generelle regler i husdyr- og husdyrgødningsbekendtgørelsen for udbringning af husdyrgødning, som værende tilstrækkelige til at opfylde kravene til BAT for udbringning.

Ringkøbing-Skjern Kommune anser det i øvrigt for værende BAT, at man tager højde for udbringningsarealernes fysiske karakter i forbindelse med udbringning af husdyrgødning. Dvs., eks. jordtype, struktur og hældning, samt forhold som regn, vanding og sædskifte.

Alternativer og fravalg BAT

Ansøger har i bilag 1.11 BAT redegjort fra fravalg BAT. På husdyrbruget er følgende teknikker blandt andet fravalgt.

- Gyllekøling
- Biologisk luftrensere
- Gylleseparation
- Gylleforsuring

Fravalgene er velbegrundet, eftersom der ikke er proportionalitet mellem udgift og reduceret ammoniak. De begrundede fravalg vurderes ikke til at være BAT for ansøgte husdyrbrug.

Kommunen vurderer, at ansøgningen lever op til BAT-kravene for denne type af husdyrproduktion. Det er derfor ikke påkrævet at anvende yderligere teknikker.

IE-husdyrbrug

Husdyrbruget på Ånumvej 167, 6900 Skjern er et IE-brug, fordi der er en produktion på over 270 DE, hvor mindst 90 % af dyreenhederne stammer fra årssøer med smågrise til 7,2 kg, eller 750 stipladser til søer.

BAT-konklusioner

Ringkøbing-Skjern Kommune skal, ud over de gældende BAT-standardvilkår, lægge relevante BAT-konklusioner til grund i forbindelse med miljøgodkendelse og revurdering af IE-husdyrbrug, når de relevante BAT-konklusioner er vedtaget i overensstemmelse med proceduren i artikel 75, stk. 2, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/75/EU om industrielle emissioner og offentliggjort af EU-Kommissionen i EU-Tidende.

Der er endnu ikke offentliggjort BAT-konklusioner for IE-husdyrbrug og tillægget udarbejdes derfor på baggrund af de gældende BAT-standardvilkår og konklusionerne om den bedste tilgængelige teknik i eksisterende BAT-referencedokumenter, på samme måde, som øvrige husdyrbrug omfattet § 12 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Når der offentliggøres en BAT-konklusion, der vedrører den væsentligste af husdyrbrugets aktiviteter, skal godkendelsen tages op til op til revurdering.

Revurderingen skal tilrettelægges, så husdyrbruget kan overholde de på baggrund af BAT-konklusionen ajourførte vilkår senest fire år efter offentliggørelsen af BAT-konklusionen i EU-Tidende.

Emissionsovervågning

Ved miljøgodkendelse af IE-husdyrbrug skal Ringkøbing-Skjern Kommune sikre, at IE-husdyrbrug mindst en gang årligt indberetter resultaterne af emissionsovervågningen.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at husdyrbrugets årlige indberetning til NaturErhvervstyrelsens Register for Gødningsregnskab, der som minimum omfatter oplysninger om antallet af dyr samt indgangs- og udgangsvægt for dyrene på husdyrbruget, er tilstrækkeligt til at opfylde kravet om indberetning af emissionsovervågningen.

Ringkøbing-Skjern Kommune indhenter ved tilsyn de relevante oplysninger til brug for emissionsovervågningen fra husdyrbrugets gødningsregnskab, således at det kan kontrolleres, at forudsætningerne ved godkendelsen ikke har ændret sig.

Overholdelse af vilkår

Den, som er ansvarlig for et IE-husdyrbrug, skal straks underrette kommunalbestyrelsen ved manglende overholdelse af godkendelsesvilkår og træffer straks de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at vilkårene igen overholdes.

Ringkøbing-Skjern Kommune har til opfyldelse heraf stillet vilkår om dette i tillægget.

Begrænsning af anvendelse af relevante farlige stoffer

Det følger af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 13 stk. 1 nr. 15, at på IE-husdyrbrug skal anvendelse, fremstilling eller frigivelse af relevante farlige stoffer i forbindelse med IE-husdyrproduktionen begrænses med henblik på at undgå risiko for forurening af jordbund og grundvand på husdyrbruget. Ved farlige stoffer forstås stoffer og blandinger som defineret i artikel 3 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1272/2008 om klassificering, mærkning og emballering af stoffer og blandinger.

Bestemmelsen er en følge af, at virksomheder der håndterer relevante farlige stoffer i henhold til IE-Direktivet skal gennemføre en basistilstandsrapport ved opstart eller revurdering af virksomheden således, at det kan fastlægges, hvilken tilstand anlægsområdet i tilfælde af en forøget forurening skal bringes tilbage til.

Farlige stoffer, som kan forurene jord og grundvand på husdyrbruget, vil i henhold til (EF) nr. 1272/2008 være stoffer, der kan medføre akut toksicitet og stoffer, der er farlige for vandmiljøet.

Disse stoffer vil være mærket som vist i nedenstående tabeller:

Klassificering	Kategori 1	Kategori 2	Kategori 3	Kategori 4
GHS-piktogrammer				
Signalord	Farligt	Farligt	Farligt	Advarsel

Mærkningselementer for stoffer, der er skadelige for vandmiljøet

	Kategori 1	Kategori 2	Kategori 3	Kategori 4
GHS-piktogrammer			Der anvendes ikke piktogram	Der anvendes ikke piktogram
Signalord	Advarsel	Der anvendes ikke signalord	Der anvendes ikke signalord	Der anvendes ikke signalord

Ringkøbing-Skjern Kommune har derfor stillet vilkår, således at der ikke er behov for at udarbejde basistilstandsrapport for husdyrbruget.

Ophør af aktiviteter

Det følger af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 43, at IE-husdyrbrug senest fire uger efter driftsophør skal anmelde dette til kommunalbestyrelsen med et oplæg til vurdering efter § 38 k, stk. 1, i lov om forurennet jord. Vurderingen skal indeholde en risikovurdering med hensyn til menneskers sundhed og miljøet. Viser risikovurderingen, at det ikke kan afvises, at forureningen udgør en væsentlig risiko for menneskers sundhed eller miljøet, skal vurderingen tillige indeholde et oplæg til foranstaltninger, der sikrer, at forureningen ikke udgør en sådan risiko.

Ved ophør forstås:

- 1) ophør af alle aktiviteter på IE-husdyrbruget,
- 2) når et IE-husdyrbrug har meddelt kommunalbestyrelsen, at kapaciteten eller udnyttelsen af kapaciteten permanent nedsættes til under stipladsgrænserne i § 12, stk. 1, nr. 1-3, i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, eller
- 3) situationer omfattet af § 33, stk. 3, i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, når godkendelsen er bortfaldet helt eller for den del, der ligger over stipladsgrænserne i § 12, stk. 1, nr. 1-3, i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Ringkøbing-Skjern Kommune har til opfyldelse heraf stillet vilkår om dette i tillægget.

Alternative løsninger

0-alternativ

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at den øgede miljøpåvirkning, som følge af ansøgte projekt, ikke vil påvirke omgivelserne væsentligt (se den øvrige del af miljøvurderingen).

Det er endvidere, Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at de socioøkonomiske konsekvenser af 0-alternativet (fastholdelse af konstant produktionsniveau), vil være en begyndende afvikling af produktionen.

Samfundsmæssigt vil 0-alternativet, derfor kunne betyde færre arbejdspladser, dels på slagterierne, men også i virksomheder, såsom vognmænd, foderstoffer m.fl.

Det kan, som følge af 0-alternativ, forventes at samfundets indkomstdannelse mindskes.

Ophør

Der er stillet vilkår om ved ophør, at der skal træffes de nødvendige foranstaltninger for, at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage til tilfredsstillende tilstand.

Der er endvidere stillet vilkår om, at kommunen kan kræve bygninger, gyllebeholdere m.v. fjernet ved ophør.

Drift

Håndtering af spildevand, restvand og saftafløb

Der er ingen ændringer i forhold til miljøgodkendelsen fra 8. september 2009.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at generel lovgivning, samt vilkår i miljøgodkendelsen tager tilstrækkelig hånd om husdyrbruget håndtering af spildevand, restvand og saftafløb, således det ikke påvirker omgivelserne væsentligt.

Medicin, sprøjteudstyr, olie og brændstof

Der er i miljøgodkendelsen fra 8. september 2009 stillet vilkår om opbevaring af brændstof, fyringsolie og medicin.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at de stillede vilkår, samt generel lovgivning er tilstrækkelig til at beskytte omgivelserne mod væsentlige påvirkninger, som følge af husdyrbrugets anvendelse af fyringsolie og brændstof.

Håndtering og opbevaring af affald

Der er i miljøgodkendelsen fra 8. september 2009 stillet vilkår om håndtering og opbevaring af affald.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at på baggrund af redegørelsen fra ansøger, samt vilkår i miljøgodkendelsen vil håndteringen og opbevaring af affald fra husdyrbruget ske under hensyntagen til omgivelserne.

Håndtering af unormale driftssituationer og uheld

I forbindelse med dette tillæg er der udarbejdet en opdateret beredskabsplan, der beskriver, hvorledes der skal reageres i unormale driftssituationer og i tilfælde af uheld med eks. gylle. Der er stillet vilkår om, at beredskabsplanen til en hver tid skal være ajourført.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at udarbejdelse af en beredskabsplan tilskynder ansøger i at gennemgå bedriften og foretage en risikovurdering af, om der skal ændres i drift eller indretning, således at risikoen for uheld minimeres samt at omfanget af skaden ved uheld reduceres.

Egenkontrol

Der er i miljøgodkendelse fra 8. september 2009 stillet vilkår om, at husdyrbruget for egen regning skal eftervise, at de stillede støjkraav er overholdt, hvis tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedrørende støj fra husdyrbruget, er velbegrundede.

Der er tilsvarende stillet vilkår om, at tilsynsmyndigheden kan kræve, at husdyrbruget foretager undersøgelse af lugtkilder, hvis det skønnes, at eventuelle klager over lugt fra anlægget, er velbegrundede.

Endeligt er der i dette tillæg stillet vilkår om, at tilsynsmyndigheden kan anmode om nye beregninger af ammoniakemission, ammoniakdeposition, samt lugtgeneafstande.

Naboforhold

Lugt

Der er indsendt beregninger af lugtemissionen fra staldanlæg, hvilket er foretaget efter henholdsvis den nye lugtvejledning, samt FMK-modellen. Lugtgeneafstandene (afstande, hvor der kan forventes væsentlige lugtgener), er ifølge ansøgningen, som følgende:

Byzone:	501 meter
Samlet bebyggelse:	323 meter
Enkelt bolig:	158 meter

Ifølge ansøgningen, er de faktuelle afstande minimum 2,2 km til samlet bebyggelse og 369 meter til enkelt bolig. Afstanden til den nærmeste byzone, Borris Nørreland, Sdr. Borris er 2,6 km.

Ifølge ansøgningen er genekriterierne for byzone, samlet bebyggelse og enkelt bolig overholdt, idet de ligger længere væk end "1,2 gange geneafstanden".

Beregningerne af lugtemissionen viser altså, at geneafstandene fra staldanlægget er mindre end de faktuelle afstande til byzone, samlet bebyggelse og enkelt bolig (uden landbrugspligt).

Der ligger endvidere ikke fremtidig byzone-, eller sommerhusområder inden for geneafstanden fra husdyrbruget.

Idet de lovpligtige beskyttelsesniveau for lugtgener er overholdt, vurderes det, at udvidelsen ikke vil medføre væsentlige lugtgener for naboer og andre omkringboende.

Støj

Der er ingen ændringer i forhold til miljøgodkendelsen fra 8. september 2009. Støjkilder fra husdyrbruget udgøres primært af indblæsning af foder og fra ventilationsanlægget.

Der er ikke foretaget støjberegninger i forbindelse med udarbejdelsen af dette tillæg.

Der er i miljøgodkendelsen fastsat vilkår om, at såfremt der skulle opstå støjgener for de omkringboende og tilsynsmyndigheden finder det nødvendigt, skal der foretages støjmålinger. Der er endvidere fastsat vilkår om støjniveauer for husdyrbruget.

Herudover henvises der til, at det er god landmandspraksis, at transport til og fra husdyrbruget foregår ved hensynsfuld kørsel, for at begrænse bl.a. støjgener.

Lys

Der er ingen ændringer i forhold til miljøgodkendelsen fra 8. september 2009. Der er lysfølere i staldene, så lyset tændes automatisk, ved behov, i perioden fra kl. 6.00 til midnat.

Det vurderes, at lys fra ejendommen ikke vil give anledning til væsentlige gener for de omkringboende.

Fluer og skadedyr

Der er ingen ændringer i forhold til miljøgodkendelsen fra 8. september 2009. Der er stillet vilkår om, at der skal foretages en effektiv fluebekæmpelse og at foder skal opbevares, så der ikke opstår risiko for tilhold af rotter m.v. På forlangende skal bekæmpelse af rotter, eller lign. foretages af et autoriseret rottebekæmpelsesfirma.

Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende til at forebygge og løse et eventuelt opstået problem med skadedyr.

Støv

I forbindelse med den daglige håndtering af foder kan der opstå mindre støvgener. Da al fodring foregår indendørs og i et lukket system, vurderes det ikke til at have en indvirkning på de omkringboende.

I forbindelse med høst og ved færdsel med lastbiler og maskiner vil der opstå støv.

Der har tidligere været støvproblemer i forhold til Ånumvej 165, men problemet er løst. Vejen forbi denne ejendom er blevet asfalteret.

Da baneoverkørslen i nærmeste fremtid lukkes, vil al transport foregå fra Adelvej, og der vil ikke længere forekomme transporter fra Ånumvej. Der er allerede i dag et meget begrænset antal transporter til ejendommen fra Ånumvej. De fleste transporter kommer ned forbi Adelvej 6.

Det forventes ikke, at husdyrbruget vil give anledning til støvgener for de omkringboende. Der er fastsat vilkår til, at sikre de omkringboende mod støvgener fra husdyrbruget. Herudover henvises der til, at det er god landmandspraksis, at transport til og fra husdyrbruget foregår ved hensynsfuld kørsel, for at begrænse bl.a. støvgener.

Transport

Ansøgte projekt vil betyde en forøget transport til og fra husdyrbruget. Forøgelsen af transporter er efter Ringkøbing-Skjern Kommunes opfattelse ikke af et omfang, som vil indebære væsentlige forøgede gener for omkringboende med hensyn til støj, støv eller lugt.

Der er stillet vilkår om, hvilken veje transport af husdyrgødning som udgangspunkt skal foregå af.

Ved tilsvining af det offentligt tilgængelige vejareal i forbindelse med arbejdskørsler, skal der opstilles skilte, der informerer andre trafikanter om forholdene. Ved arbejdskørslernes ophør skal det offentlige vejareal, jf. Færdselsloven, rengøres. Det er Politiet, der er myndighed for færdsel på offentligt areal.

Ringkøbing-Skjern kommune vurderer, ved overholdelse af de generelle krav mht. til transport fastsat i den til enhver tid gældende Husdyrgødningsbekendtgørelse, at transport af husdyrgødning kan foregå uden væsentlige gener for omgivelserne.

Ammoniakpåvirkning

Beskyttelsesniveauet for ammoniak er sammensat af flere elementer:

- Det generelle krav om reduktion af ammoniak for husdyrbrug omfattet af § 11 og § 12 i bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.
- Den maksimale tilladte totaldeposition af ammoniak på ammoniakfølsomme naturområder omfattet af § 7 stk. 1, nr. 1 og 2, i bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.
- Den maksimale tilladte merdeposition af øvrige ammoniakfølsomme naturområder efter konkret vurdering, jf. § 27, stk. 1, i bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.
- En forbudszone, hvor der ikke må etableres, udvides, eller foretages ændringer af stalde, eller gødningsopbevaringsanlæg indenfor 10 meter til Kategori 1- og 2-Natur.

Generel ammoniakreduktion

Husdyrbruget er omfattet af krav om reduktion af ammoniakemissionen fra stald og lager i forhold til bedste staldsystem med normtal 2005/2006 som udgangspunkt. Reduktionskravet for husdyrbruget er 30 %, dog med visse modifikationer i henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens Bilag 3.

Sigtet med krav om reduktion af ammoniaktabet fra husdyrbrug er at sikre, at der både generelt og specifikt i forhold til beskyttede naturtyper og internationale forpligtigelser, sker en forstærket fortsat reduktion af ammoniakbelastningen (baggrundsbelastningen) på Danmarks natur.

Ifølge ansøgningen udleder husdyrbruget 371 kg N/år mindre end det lovpligtige krav foreskriver. Det vil sige, at det lovpligtige ammoniakreduktionskrav for husdyrbruget, er opfyldt.

Ammoniak påvirkning af natur

Kategori 1-Natur

§ 7, stk. 1, nr. 1, omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for Internationale Naturbeskyttelsesområder. De Natura 2000-naturtyper, som omfattes af § 7, stk. 1, nr. 1, er afgrænset til de ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for området og er kortlagte af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000 planlægningen. Desuden omfatter § 7, stk.1, nr. 1 heder og overdrev indenfor Internationale Naturbeskyttelsesområder, som er beskyttet efter naturbeskyttelsesloven § 3.

Kategori 2-Natur

§ 7, stk. 1, nr. 2, omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for Internationale Naturbeskyttelsesområder. Det drejer sig om naturtyperne: Højmoser, lobeliesøer, samt heder større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Kategori 3-Natur

For ammoniakfølsomme naturtyper, som ikke er omfattet af ovenstående Kategori 1- og 2-Natur, skal kommunen foretage en konkret vurdering af, om der skal fastsættes krav.

Kommunen skal konkret vurdere, følgende beskyttede ammoniakfølsomme naturtyper uden for de Internationale Naturbeskyttelsesområder, der ikke er omfattet af § 7 stk. 1, nr. 1 og 2: Det drejer sig om heder, moser og overdrev, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3.

Kommunen skal også konkret vurdere ammoniakfølsomme skove, der ligger uden for de Internationale Naturbeskyttelsesområder.

Ved den konkrete vurdering af, om der er tale om særlige regionale, eller lokale naturinteresser og ved vurdering af, om der skal stilles krav til den maksimale N-merdeposition på naturområder omfattet af Kategori 3-Natur, skal kommunen inddrage følgende fire kriterier:

1. Det aktuelle naturområdes status i kommuneplanen, herunder særligt, om det aktuelle ammoniakfølsomme naturområde er omfattet af kommuneplanens udpegning af særligt værdifulde naturområder, rekreative områder og/eller værdifulde kulturmiljøer, samt kommuneplanens retningslinjer for varetagelsen af naturbeskyttelsesinteresserne, de rekreative interesser og de kulturhistoriske interesser.
2. Om de aktuelle områder er omfattet af fredning, handleplan for naturpleje, eller anden planlagt naturindsats.
3. Det aktuelle naturområdes naturkvalitet og
4. Kvælstofbidrag fra området fra andre kilder (fx markbidrag), herunder, for så vidt angår skove, om de gødskes.

Kravene til ammoniakdepositionen er forskellige i de tre kategorier. Kravene fremgår af nedenstående tabel. Med »totaldeposition« menes ammoniakdepositionen fra stald og lager fra hele husdyrbruget (både fra den ansøgte og eksisterende drift), mens der med »merdeposition« menes ændringen i ammoniakdepositionen fra husdyrbrugets anlæg (stald og lager), som følge af det ansøgte.

Tillægsgodkendelse af husdyrbruget beliggende på adressen Ånumvej 167, 6900 Skjern
7. oktober 2016

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
Kategori 1. § 7 stk. 1, nr. 1	Max. totaldeposition afhængig af antal husdyrbrug i nærheden*): 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.
Kategori 2. § 7 stk. 1, nr. 2	Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år
Kategori 3. Heder, moser og overdrev, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3 og ammoniakfølsomme skove.	Max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år. Kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha pr. år, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha pr. år.

Samlet vurdering af husdyrbrugets påvirkning på ammoniakfølsom natur

Påvirkningen af nærmeste Kategori 1-Natur

Kategori 1-natur inden for 1000 meter fra staldanlægget er angivet i tabellen nedenfor

Naturtype	Afstand fra anlæg	Retning	Totaldeposition Kg/N/ha
Mose	820	Syd	0,1
Mose	1000	SV	0,1
Hede	1000	SV	0,1

Det nærmeste Kategori 1-Naturområde ligger ca. 820 meter syd for de nærmeste anlæg på husdyrbruget. Naturområdet er et moseområde og er en kortlagt naturtype (6410 – tidvis våd eng). Området er en del af habitatområdet Skjern Å.

Tålegrænsen for naturområdet vurderes til at være mellem 15 - 25 kg N/ha/år.

Ringkøbing-Skjern Kommune er allerede belastet med atmosfærisk kvælstof, der kan udgøre en trussel for den beskyttede natur. Denne belastning kaldes baggrundsbelastningen og er ifølge Nationalt Center for Miljø og Energi (DCE) i 2014 beregnet til 14,7 kg N/ha/år i området omkring naturarealet.

En beregning af ammoniakdepositionen til naturområdet viser, at totaldepositionen til naturområdet fra det samlede produktionsanlæg maksimalt vil være på 0,1 kg N pr ha. pr. år.

Da den totale ammoniakbelastning fra det samlede ansøgte anlæg på kategori 1 naturområdet ligger under 0,2 kg N pr. ha. år, er det ikke påkrævet, at vurdere nærmere på eventuel kumulation med andre husdyrbrug.

Ca. 1000 meter sydvest for de nærmeste anlæg på husdyrbruget. Naturområdet er et moseområde og er en kortlagt naturtype (7140 – hængesæk). Området er en del af habitatområdet Skjern Å.

Tålegrænsen for naturområdet vurderes til at være mellem 10 - 15 kg N/ha/år.

Ringkøbing-Skjern Kommune er allerede belastet med atmosfærisk kvælstof, der kan udgøre en trussel for den beskyttede natur. Denne belastning kaldes baggrundsbelastningen og er ifølge Nationalt Center for Miljø og Energi (DCE) i 2014 beregnet til 14,7 kg N/ha/år i området omkring naturarealet.

En beregning af ammoniakdepositionen til naturområdet viser, at totaldepositionen til naturområdet fra det samlede produktionsanlæg maksimalt vil være på 0,1 kg N pr ha. pr. år.

Da den totale ammoniakbelastning fra det samlede ansøgte anlæg på kategori 1 naturområdet ligger under 0,2 kg N pr. ha. år, er det ikke påkrævet, at vurdere nærmere på eventuel kumulation med andre husdyrbrug.

Ca. 1000 meter sydvest for de nærmeste anlæg på husdyrbruget. Naturområdet er et hedeområde og er en kortlagt naturtype (4030 – tør hede). Området er en del af habitatområdet Skjern Å.

Tålegrænsen for naturområdet vurderes til at være mellem 10 - 20 kg N/ha/år.

Ringkøbing-Skjern Kommune er allerede belastet med atmosfærisk kvælstof, der kan udgøre en trussel for den beskyttede natur. Denne belastning kaldes baggrundsbelastningen og er ifølge Nationalt Center for Miljø og Energi (DCE) i 2014 beregnet til 14,7 kg N/ha/år i området omkring naturarealet.

En beregning af ammoniakdepositionen til naturområdet viser, at totaldepositionen til naturområdet fra det samlede produktionsanlæg maksimalt vil være på 0,1 kg N pr. ha. pr. år.

Da den totale ammoniakbelastning fra det samlede ansøgte anlæg på kategori 1 naturområdet ligger under 0,2 kg N pr. ha. år, er det ikke påkrævet, at vurdere nærmere på eventuel kumulation med andre husdyrbrug.

Den ansøgte drift af anlægget, vurderes ikke at ville påvirke de pågældende habitatområder og udpegningsgrundlag på en måde, der hindrer målopfyldelse for habitatområdet og det kan ikke på et konkret eksperimentelt videnskabeligt grundlag dokumenteres, at ammoniakpåvirkningen fra husdyrbruget vil medføre en påviselig biologisk ændring af området, selv om beskyttelsesniveauet er overholdt.

Påvirkningen af nærmeste Kategori 2-Natur

I kraft af den store afstand til området (mere ned 3 km), er det vurderet, at udvidelsen, samt det samlede husdyrbrug, ikke vil medføre en væsentlig ammoniakpåvirkning af det nærmeste Kategori 2-Natur.

Kommunen vurderer samtidig, at der ikke er andre kategori 2 naturområder, som vil blive væsentlig påvirket af udvidelsen af husdyrbruget. Det begrundes i de meget store afstande til de andre kategori 2 naturområder.

Påvirkningen af nærmeste Kategori 3-Natur og øvrig natur

Inden for 1.000 meter fra staldanlægget er der registreret heder, moser, enge, søer og potentielt ammoniak følsomme skove. Moser, heder, enge, strandenge, søer og overdrev er omfattet af § 3 i Naturbeskyttelsesloven, som beskytter disse naturområder imod tilstandsændringer.

Kategori 3 natur er heder under 10 ha, overdrev under 2,5 ha, samt moser og ammoniakfølsomme skove.

Kategori 3-naturområderne indenfor 1.000 m fra staldanlægget er angivet i tabellen nedenfor:

Naturtype	Afstand fra anlæg	Retning	Merbelastning Kg/N/ha	Målsætning i Kommuneplan
Hede	Ca. 350 m	Syd	0,00	C-målsat

Tillægsgodkendelse af husdyrbruget beliggende på adressen Ånumvej 167, 6900 Skjern
7. oktober 2016

Ammoniakfølsomme skovområder	Ca. 330 m	SØ		-
------------------------------	-----------	----	--	---

Der er tre overordnede målsætninger for naturbeskyttelsesområderne i kommuneplanen 2013-2025 (Kommuneplanen kan ses på www.rksk.dk):

	A-målsatte	B-målsatte	C-målsatte
Mål	Områderne bevares med deres sjældne plante- og dyreliv intakt, og der gøres en særlig indsats for at videreudvikle naturværdierne	Der arbejdes aktivt for en gunstig bevaringsstatus for områdernes plante- og dyreliv	Der arbejdes for at bevare en god biologisk tilstand af de målsatte områder

Beskyttelsesniveauet for Kategori 3-Natur er fastsat til en merbelastning på 1,0 kg N/ha/år med mulighed for, at der kan tillades en højere merdeposition, hvis kommunen vurderer, at det konkrete naturområde kan tåle det.

Idet merbelastningen til Kategori 3-Natur områderne ligger under 1,0 kg N/ha/år, er beskyttelsesniveauet overholdt til Kategori 3-Natur.

Der er registeret potentielt ammoniakfølsomme skove inden for 1.000 meter fra husdyrbruget.

Kommunen har undersøgt skovens alder ved hjælp af Kort- og Matrikelstyrelsens målebordsblade, som viser at der ikke har været skov på arealet i mere end 200 år. Skoven kan dateres tilbage til ca. år 1900. Det er kommunens vurdering, at skoven ikke er ammoniakfølsom.

Inden for 1.000 meter fra staldanlægget forekommer derudover vandhuller og enge, som ikke er Kategori 3-Natur, men § 3-beskyttet natur. Kommunen vurderer, at udvidelsen af husdyrbruget ikke vil medføre påvirkning af naturområderne, idet områderne ikke er ammoniakfølsomme naturtyper.

Samlet vurdering i forhold til ammoniakudledningen fra anlægget.

Det generelle ammoniakreduktionskrav er, ifølge ansøgningen, overholdt. Tilsvarende er de generelle beskyttelsesniveauer i forhold til Kategori 1-, 2- og 3-Natur overholdt. Der ligger ingen stalde, eller lagre inden for 10 meter til Kategori 1-, 2- og 3-Natur.

Overholdelsen af det generelle ammoniakreduktionskrav og det generelle beskyttelsesniveau beskytter, som udgangspunkt, de kvælstoffølsomme naturtyper tilstrækkeligt mod kvælstofpåvirkning fra husdyrbrugets produktionsanlæg.

Den reelle ammoniakudledning fra husdyrbrugets anlæg vil afhænge af flere forhold, men ammoniakudledningen vil især kunne minimeres ved grundig og hyppig rengøring af overflader, som husdyrgødningen afsættes på.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer samlet set på baggrund af det oplyste:

- At husdyrbruget – ved overholdelse af de til enhver tid gældende generelle miljøregler og af de øvrige opstillede vilkår for miljøgodkendelsen - drives således, at påvirkningen på omgivelserne med luftbårne kvælstof fra produktionsanlægget minimeres til et acceptabelt niveau

- At ammoniakudledningen fra produktionsanlægget i sig selv og sammen med andre nærliggende husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af de omkringliggende naturområder.
- At det ikke på et konkret eksperimentelt videnskabeligt grundlag kan dokumenteres, at ammoniakpåvirkningen fra husdyrbruget vil medføre en påviselig biologisk ændring af egnens naturområder.

Bilag IV-arter

EU-medlemslandene skal, i henhold til Habitatdirektivets artikel 12, indføre en streng beskyttelse af en række dyre- og plantearter, uanset om de forekommer inden for et af de udpegede habitatområder, eller udenfor. Disse arter fremgår af Habitatdirektivets bilag IV.

For dyrearterne, er der bl.a. forbud imod beskadigelse, eller ødelæggelse af yngle-, eller rasteområder og imod forsætlig forstyrrelse af arterne, i særdeleshed i perioder, hvor dyrene yngler, udviser yngelpleje, overvintrer, eller vandrer.

For plantearterne er der bl.a. forbud i mod forsætlig plukning, indsamling, afskæring, oprivning med rod, eller ødelæggelse af disse vildtvoksende planter i naturen.

Ringkøbing-Skjern Kommune har ingen aktuelle registreringer af plantearter, der står på Habitatdirektivets Bilag IV, på ejendommens udbringningsarealer. Det er endvidere Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at plantearterne næppe findes på udbringningsarealerne.

Følgende dyrearter kan tænkes, at forekomme i Ringkøbing-Skjern Kommune:

Småflagermus, Markfirben, Odder, Spidssnudet frø og Strandtudse, samt visse vandtilknyttede insekter. Arterne er næppe tilknyttet driftsbygningerne, men nedenstående arter kan muligvis have levested, fødesøgningsområde, eller opholdssted i habitater tilknyttet, eller i nærheden af udbringningsarealerne:

- Småflagermus: Ud fra småflagermus' levevis vurderes det, at de ikke påvirkes negativt af driften af husdyrbruget.
- Odder: Kan forekomme i nærområdet i tilknytning til vandløb, sø eller fjord, men er med sin levevis næppe truet af driften af husdyrbruget.
- Markfirben: Er udbredt i store dele af landet, men trues næppe af driften af husdyrbruget.
- Visse vandtilknyttede insekter: Kan være tilknyttet nærområdets vandhuller og fugtige arealer. Der foreligger dog ingen aktuelle registreringer. Disse påvirkes negativt, når vandmiljøerne næringsstofberiges, eller gror til.
- Spidssnudet frø og strandtudse: Kan forekomme i nærområdets vandhuller og fugtige arealer. Der foreligger ingen aktuelle registreringer. Padder påvirkes negativt, når vandmiljøerne næringsstofberiges eller ændrer karakter.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer på grundlag af det oplyste:

- At det areal, der omfattes af nybyggeri i forbindelse med projektets gennemførelse, hovedsagelig er almindelig omdriftsareal og at inddragelsen til bebyggelse ikke vil påvirke bilag IV-arter væsentligt.
- At der i forbindelse med projektets gennemførelse ikke vil ske øvrige ændringer i arealanvendelsen, som vil være væsentlige for Bilag IV-arters trivsel.

- At driften af husdyrbruget, samlet set, ikke vil medføre beskadigelse, eller ødelæggelse af yngle-, eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i EF-habitatdirektivets bilag IV, litra a, samt ikke vil medføre ødelæggelse af de plantearter, som er optaget på EF-habitatdirektivets Bilag IV, litra b.

Vurdering af husdyrbrugets arealer

Der er ingen udbringningsarealer tilknyttet bedriften. Den producerede husdyrgødning svarende til 407,69 DE afsættes til aftalearealer.

Konklusion

Idet de lovpligtige afstandskrav og beskyttelsesniveauer er overholdt, vurderer Ringkøbing-Skjern Kommune at:

- Udvidelse af dyreholdet til 1.900 stk. årssøer med smågrise til 7,2 kg, i alt svarende til 407,69 DE, kan tillades, idet udvidelsen og det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig genepåvirkning af naboer, Kategori 1-, 2- og 3-Natur, samt landskabelige værdier og kulturmiljøer.

Derudover er det vurderet, at udvidelsen og det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af § 3-områder, eller andre naturområder som er beskyttet mod tilstandsændring, fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde, eller særlig sårbar overfor næringsstofpåvirkning.

Endvidere er det vurderet, at det ansøgte projekt og det samlede husdyrbrug ikke vil have væsentlig virkning på de bestande af vilde planter, dyr (herunder Bilag IV-arter), eller deres levesteder, som de ovennævnte områder er udpeget på baggrund af.

- Der anvendes den bedst tilgængelige teknik, til at forebygge og begrænse eventuel forurening.

Bilag 3. Oversigtskort anlæg

Bilag 4. Beredskabsplan

Beredskabsplan For ULVEDAL Ånumvej 167, Borris, 6900 Skjern.

*Udarbejdet af : Benny Lauridsen/ Helle Borum, Heden & Fjorden
Juli 2016.*

λ

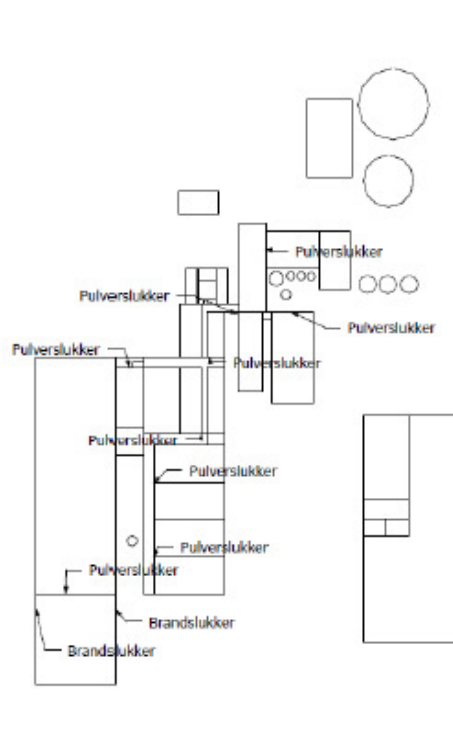
TELEFONLISTE

Ejer, Henrik Vingborg Vesterbæk kontaktes på 6154 1132

	Træffetid	Telefonnummer
Brandvæsen	Altid	112
Dyrlæge, Hyovet	Altid	8669 0055 / 2947 5255
Falck	Altid	7010 2030
Borris EI	Altid	9736 6122
VA Dlg	Normal arbejdstid	9736 6444 3368 6000
Landbocenteret, Heden & Fjorden	Normal arbejdstid	9629 6666
Lægevagt	Uden for egen læges åbningstid	7011 3131
Maskinstation, Laurids Erik Andersen	Altid	9736 9336
Miljømyndighed, beredskabschefen	Altid	9974 2424
Lindvig VVS	Altid	9736 6463
Ventilationsfirma, Skov	Altid	7217 5555

Ved store uheld ring altid 1-1-2. Ved mindre uheld ring altid til miljømyndighederne. **Er du i tvivl så ring 1-1-2.**

BRAND- OG EVAKUERINGSINSTRUKS

- Ved brand - **RING 112** – og oplys
Navn, adresse og tlf-nummer der ringes fra
- Hvad der er sket og at det er en gårdbrand
 - Er der tilskadekomne – hvor mange
 - Er dyrene kommet ud – art og antal, der evt. er fanget

Halmoplæg

Flugtveje

Pulver-/brandslukker

OVERLØB AF GYLLE, INSTRUKS

Bygning	Anvendelse
1	Medarbejderboliger
2	Førrum
3	Goldsstald
4	Drægtighedsstald
5	Foderlade
6	Drægtighedsstald
7	Lagerbygning
8	Førestalde
9	Drægtighedsstald
10	Foderlade
11	Maskinhus
12	Gylletank
13	Gylletank
14	Sygestier

Der er ingen vandløb eller dræn i nærheden af tankene.

Ved større overløb af gylle eller ved brud på gylletanken - **RING 112** og oplys

- Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
- Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud
- Om der er risiko for forurening af vandløb, eller drikkevandsboring

Halmballer

Dræn / vandløb / boring

Vold

KEMIKALIE- OG OLIESPILD INSTRUKS

Bygning	Anvendelse
1	Medarbejderboliger
2	Forrum
3	Goldsostald
4	Drægtighedsstald
5	Foderlade
6	Drægtighedsstald
7	Lagerbygning
8	Færestalde
9	Drægtighedsstald
10	Foderlade
11	Maskinhus
12	Gylletank
13	Gylletank
14	Sygestier

Ved større overløb af kemikalier og olie - **RING 112** og oplys:

- Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
- Hvad der er sket, hvad og hvor meget der er løbet ud
- Om der er risiko for forurening af vandløb og/eller drikkevand

Savsmuld / halm / kattegrus

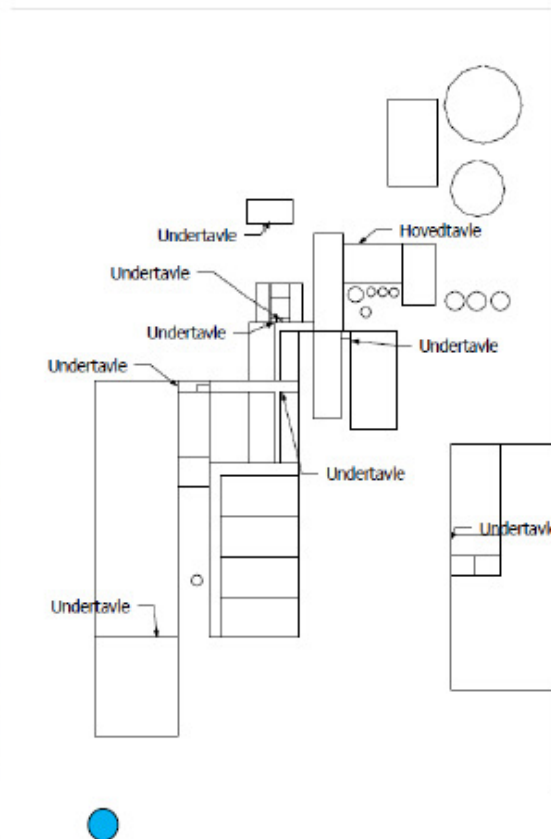

Olietanke

STOPHANER / HOVEDAFBRYDERE

- Stophane vand ●
- Hovedafbryder EL ●
- Undertavle EL ●

STRØMSVIGT INSTRUKS

Vurder om dyr vil lide under træk fra nødopluk eller varme.

Tjek alle stalde og se, om nødoplukket er åben.

Begræns trækgener og varmeudvikling (overbrusning).

Kontroller, at der ikke sker forurening som følge af manglende strøm til pumper ol.

Ved strømsvigt på over ca. 2 timer, ring til EnergiMidt og forhør om varigheden af udfaldet.

Kontaktes på tlf. 7015 1560.

Iværksæt opstart af nødstrømsgenerator hvis muligt.

TRANSPORT AF BEKÆMPELSESMIDLER

Sørg for sikker transport af kemikalier til ejendommen og mellem ejendom og marker.

Bekæmpelsesmidler skal under transport være sikret mod stød og uheld. En lukket tæt plastkasse (eks. en køleboks) er velegnet.

Medbring en spand/sæk med fint savsmuld til opsugning af spildt middel samt en skovl og f.eks. plasticposer/plastspand til en hurtig indsats. Uanset koncentrationen kan et spild på mindre end ca. 2 liter med en hurtig indsats fjernes fra jorden.

Medbring altid en mobiltelefon således at det er muligt hurtigt at tilkalde hjælp ved uheld.

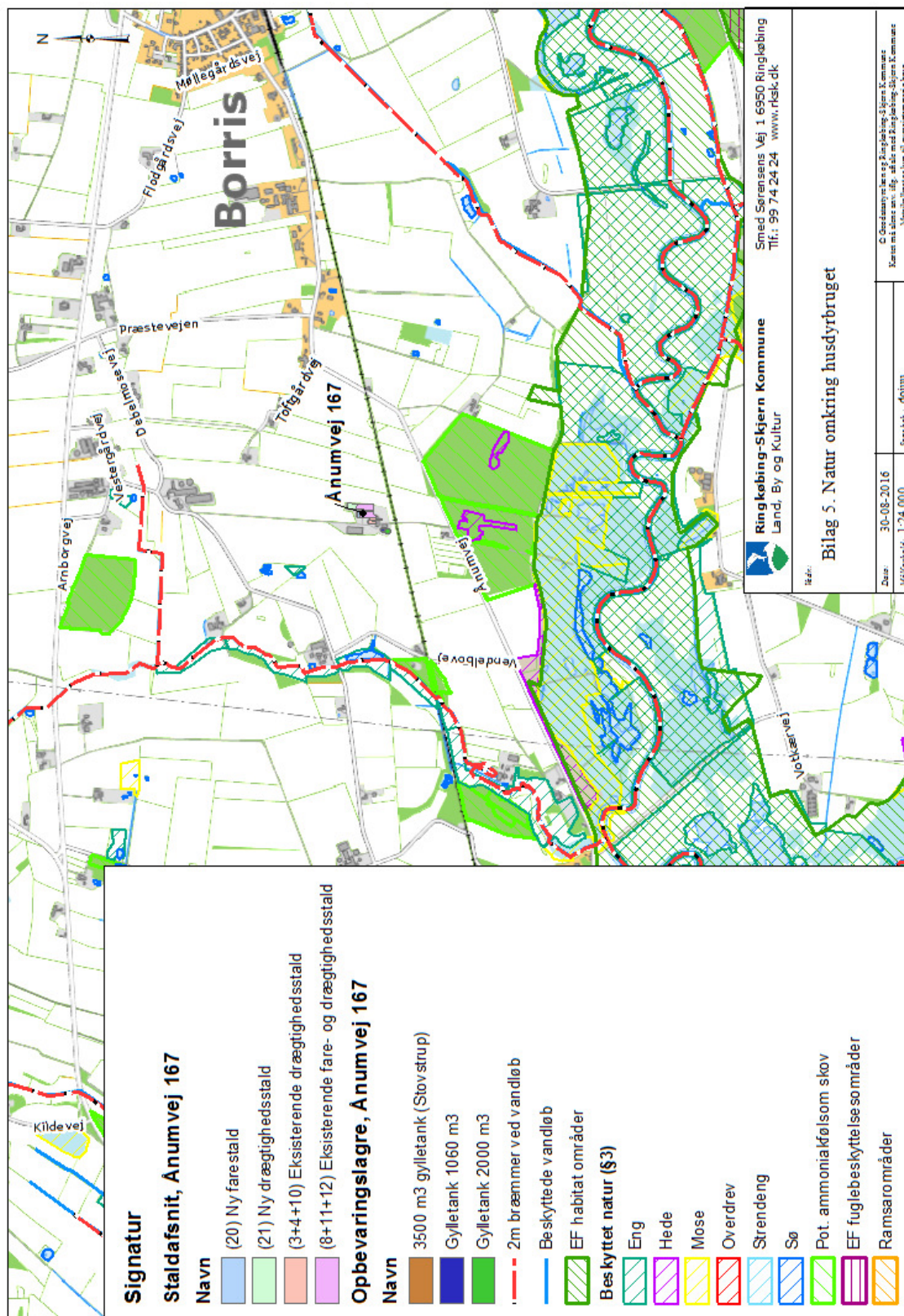
Hvor der arbejdes med bekæmpelsesmidler, skal der være førstehjælpeudstyr og øjenskyllmiddel til rådighed.

Meget giftige og giftige bekæmpelsesmidler skal overalt opbevares forsvarligt under lås. Øvrige bekæmpelsesmidler skal opbevares forsvarligt. For alle midler gælder, at de opbevares utilgængeligt for børn og ikke sammen med eller i nærheden af levnedsmidler, foderstoffer m.v.

Derudover gælder følgende:

- Kemikalierummet skal være godt ventileret, tørt og frostfrit med god belysning.
- Der skal findes et sugende materiale f.eks. savsmuld til opsamling af spild.
- Døre skal være forsynet med en støbt kant, der kan tilbageholde eventuelt spild.
- Gulve skal være tætte og uden afløb.

Bilag 5. Natur

Bilag 6. Kommentarer

Beredskabsplan

Beredskabsplanen/driftsforskriften skal beskrive, hvornår og hvordan, der skal reageres ved uheld, som kan have konsekvenser for miljøet.

Den skal, som minimum, indeholde:

Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på at "stoppe ulykken/uheldet" og begrænse udbredelsen.

Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmeres, herunder telefonnumre.

Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer, vandløb m.m.

En opgørelse over materiale, der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel og som kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage.

Bilag 7. Indkommet bemærkninger

Til
Land, By og Kultur
Smed Sørensen Vej 1
6950 Ringkøbing
land.by.kultur@rksk.dk

Jeg har modtaget jeres høringsbrev af 30. august 2016, sagsnummer 16-016881 vedrørende udkast til tillægsgodkendelse af husdyrbruget på adressen Ånumvej 167, 6900 Skjern.

Så vidt ses har Ringkøbing-Skjern Kommune ikke i udkast til tillæg til miljøgodkendelse for Ånumvej 167 behandlet spørgsmålet om den maksimale totaldeposition for ammoniak i relation til Fredningsnævnets kendelse tinglyst med dato/løbenummer: 18.08.1972-5881-59 og Overfredningsnævnets kendelse tinglyst med dato/løbenummer 04.06.1973-4798-59 som byrde på Albæk Mose og Borris Præsteskov. Jeg kender ikke den eventuelt tilladte ammoniakdeposition fra landbrugsejendommene beliggende Sønderskovvej 10, Borris, Sønderskovvej 12, Borris og Votkærvej 1, Borris, men det er min vurdering, at der på dette sted er behov for en mere grundig dokumentation af totaldepositionen for ammoniak.

Jeg henviser til vedhæftede kort med afstandsmål og tingbogsattesten for Borris Præsteskov.

I udkastet til tillæg til miljøgodkendelse for Ånumvej 167 omtales følgende: "Kommunen har undersøgt skovens alder ved hjælp af Kort- og Matrikelstyrelsens målebordsblade, som viser at der ikke har været skov på arealet i mere end 200 år."
Det er uklart, hvilket areal der menes.

Venlig hilsen
Niels Peter Jensen
Grønningen 18
6900 Skjern

